

1/17 (9372) + mullerlet
F

Utah's
a hidden city...

me

1

U T A S I T Á S

a külterületi kataszteri térképfelújítás végrehajtására

2004 JÚL. - 0

Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal

1961

1999 AUG

+

u.19. n.

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal elnökének
118/1961/T.17./ÁFTH számú

u t a s í t á s a

az "Utasítás a külterületi kataszteri térképfelújítás végrehajtására" című műszaki utasítás kiadásáról.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1036/1959./XII.13./Korm.számú határozata 1./ pontjának végrehajtására az alábbiakat rendelem.

1.§.

Az "Utasítás a külterületi kataszteri térképfelújítás végrehajtására" című műszaki utasítást /a továbbiakban: Utasítás/ kiadom.

2.§.

Az Utasítás rendelkezéseit a külterületeken végzendő kataszteri térképfelújítási munkáknál kell alkalmazni.

3.§.

Az Utasítás 1962.január 1-én lép hatályba és valamennyi geodéziai szervre kötelező érvényű.

4.§.

Az Utasítás hatálybalépésével egyidejűleg az 1957. és 1958. években kiadott térképhelyesbitési ÁFTH utasítások, irányelvek, magyarázatok, kérdés-válaszok /amelyeket az Utasítás 57.§-a részletesen felsorol/, érvényüket veszítik.

Budapest, 1961. december 5.

Antos Zoltán s.k.

az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
elnöke

1994-11-1-

1978

9372 + melléklet

Tartalomjegyzék

Bevezetés

Első rész. Általános érvényű rendelkezések

1.§. Az utasítás érvénye és a térképfelújítás célja	5
2.§. A külterületi térképfelújítás tárgya	5
3.§. A térképfelújítás alapja és alapadatai	6
4.§. Alappontsűrítés, alappontok állandósítása, külpon- tos állandósítás	6
5.§. Elsőrendű vonalak, meghatározásuk és pon- tosságuk	7
6.§. Másodrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk	9
7.§. Harmadrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk	10
8.§. Negyedrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk	11
9.§. A térképfelújítási munkák műszaki terve	12
10.§. Mérési jegyzet	12
11.§. Mérési vázlat	16
12.§. Térképezés	17
13.§. Táblaalakítás	18
14.§. Táblaszámozás, alrészletbetűzés	19
15.§. Művelési ágak és művelés alól kivett te- rületek	20
16.§. Területi szabványok	21
17.§. Területszámítás	23
18.§. Belterület és zártkert összeállítása	24
19.§. Területjegyzék	28
20.§. Földmérési térkép készítése műanyaglapon	29
21.§. Új átnézeti vázlat	30
22.§. Műszaki leírás	30
23.§. Vizsgálati jegyzőkönyv	31
24.§. Főbb munkarészek összeolvasása	31

Oldal

25.§. A térképfelújításról készítendő /új/ munka- részek	32
26.§. A földmérési térkép sokszorosítása	33
Második rész. A földmérési térképen ábrázolandó tereptárgyakra és vonalakra vonatkozó részletes rendelkezések	33
27.§. A részletes rendelkezések csoportosítása	33
I. fejezet. Községi határvonal	34
28.§. A községi határvonal változatlanul hagyása és átvétele	34
29.§. A községi határvonal műszaki módosítása	34
30.§. A községi határvonal változása	35
31.§. A községi határvonal térképi ábrázolása	37
II. fejezet. Belterületi határvonal	38
32.§. A belterület meghatározása	38
33.§. A belterületi határvonal megállapítása, módosítása és térképezése	39
III. fejezet. Épületek, falak és kerítések	41
34.§. Épületek	41
35.§. Falak, kerítések, támfalak	42
IV. fejezet. Katonai területek, állami erdőgaz- daságok kezelésében lévő területek	43
36.§. Katonai területek, katonai létesítmények	43
37.§. Állami erdőgazdaságok kezelésében lévő területek	43
V. fejezet. Utak, vasutak és tartozékaik	44
38.§. Utak	44
39.§. Vasutak	46
40.§. Utak és vasutak tartozékai	47

VI. fejezet. Folyó- és álló-vizek, szigetek, vízügyi létesítmények	48
41.§. Folyó- és álló-vizek /kutak, foglalt források, patakok, folyók, tavak/	48
42.§. Szigetek	48
43.§. Vízügyi létesítmények	49
VII. fejezet. Egyéb tereptárgyak és létesítmények	50
44.§. Földfeletti vezetékek és drótkötélpályák	50
45.§. Földalatti létesítmények és barlangok	50
46.§. Emlékművek, szobrok, keresztek, temetők	51
VIII. fejezet. Tanyák és egyéni földművelések	51
47.§. Tanyák, mezsgyék, szőlők és gyümölcsösök	51
Harmadik rész. A térképfelújítás munkáinak vizsgálata és átvétele	52
I. fejezet. Belső vizsgálat	53
48.§. Általános szempontok	53
49.§. Irodai vizsgálat	54
50.§. Helyszíni vizsgálat	60
II. fejezet. Állami átvételi vizsgálat	61
51.§. Általános szempontok	61
52.§. Részletes vizsgálat	62
53.§. A részletes vizsgálat befejezése utáni teendők	64
54.§. Földnyilvántartási szempontok	65
55.§. A felügyelőség által készített munkák	66
56.§. A munkarészek átvétele	67
57.§. Hatálybaléptetés	67

U t a s í t á s

a külterületi kataszteri térképek felújítására

Bevezetés

Az 1036/1959/XII.13./Korm.számú határozat értelmében az ÁPTK 46/1957/VII.31./Korm.számú rendelet alapján megkezdett kataszteri térképfelújítási munkálatokat - az állandó jellegű tereptárgyakra, táblahatárvonalakra és a mezőgazdasági nagyüzemi határvonalakra korlátozva - állami költségen köteles továbbfolytatni.

A felújított kataszteri térkép nagyméretarányú sikrajzi alaptérképe a népgazdaság különböző ágazatainak. Így ki kell elégítenie a térképrendszer ábrázolási és területmeghatározási igényét és alkalmasnak kell lennie a műszaki nyilvántartás, a földnyilvántartás és a telekkönyvi nyilvántartás vezetésére.

Az állami költséggel való takarékoság megköveteli, hogy a műszaki munkát a leggazdaságosabban - a légifényképezés anyagainak, továbbá az eddig e területen végzett földmérési munkák eredményeinek felhasználásával - végezzük.

Első rész.

Általános érvényű rendelkezések.

1.§. Az utasítás érvénye és a térképfelújítás célja.

- /1/ Ez az utasítás érvényes a külterületeken végzett kataszteri térképfelújítási munkálatokra.
- /2/ A térképfelújítás célja a meglévő külterületi kataszteri térképek kiegészítése a róluk még hiányzó tereptárgyakkal, létesítményekkel és vonalakkal, továbbá a térképeken már ábrázolt tereptárgyakban, létesítményekben és vonalakban - a műszaki nyilvántartás hosszú szünetelése alatt - bekövetkezett változások átvezetése.
- /3/ Azokon a külterületeken, ahol ez idő alatt nem történt nagyobb mértékű változás, illetve a változásokról egyéb munkákkal kapcsolatban készült megfelelő pontosságú munkarészek állnak

- levezetés csak a felujítandó külterületen lévő magaspontokra vonatkozik.
- /2/ A munkálatok során valamennyi, a felujítandó térképen ábrázolt területen lévő, továbbá e területen kívül /belterületen, zártkertben, vagy a szomszédos községben/ lévő, de a felujításnál bármely módon felhasznált alappontot fel kell keresni, és ezekkel a pontokkal kapcsolatban a 862/1961./T.8./ÁPTH száma utasításban előírt munkákat el kell végezni.
- /3/ Az V.rendű háromszögelési pontokat feltétlenül állandósítani kell. A sokszögpontok közül elsősorban azokat, amelyek újabb sokszögvonallal kiinduló vagy zárópontjai /ha a sokszögvonallal nem háromszögelési pontokhoz csatlakozik/, ezeken felül csak olyan mértékben, hogy 300-400 méterenként legyen állandósított alappont. A pontokat olyan helyen kell állandósítani, ahol fennmaradásuk biztosítottnak látszik; és ahonnan látható legalább egy másik állandósított pont is. Mezőgazdasági művelés alatt álló területen /táblában/ nem szabad állandósítani.
- /4/ Sokszögpont helyett célszerű a közelében lévő táblahatárpontot állandósítani. Az ilyen külpontos állandósításnál a megjelölt ponthelyet a sokszögvonallal ortogonális koordinátaméréssel - legfeljebb 20 m hosszú ordinátával, - vagy a sokszögpontról, esetleg a sokszögoldal valamely meghatározott pontjáról legfeljebb 50 m hosszú irányvúrával polárisan kell bemérni. A hosszakat em-élességgel kell mérni. Poláris bemérésnél a szögmérést és a számítását két egymástól független méréssel kell végezni. A távolságot optikai távolságmérésnél úgy kell meghatározni, hogy a távolságra egymástól függetlenül meghatározott két értéket kapjunk. Az állandósítások főcélja az, hogy az időközi változások majdani beméréséhez újabb alappontsűrítésre ne legyen szükség.
- /5/ Az V.rendű háromszögelésnél trigonometriai magasságmérést csak domb- és hegyvidéken, és olyan esetben kell végezni, amikor a IV. vagy felső rendű háromszögelési pontoknak újabban meghatározott, megbízható magassági adata van, továbbá a terület topográfiai felmérése még nem történt meg.
- /6/ A tahimetrikus szögmérési jegyzőkönyvet és a sokszögelés szög-

mérési jegyzőkönyvét külön kell vezetni.

- /7/ Ha a községben vagy a község egy részében nincsenek numerikusan meghatározott alappontok /V.rendű háromszögelési és sokszögpontok/, akkor a beméréseket grafikus alappontok közötti mérési-, vagy sokszögvonalhálózatra is el lehet végezni. A grafikus alappontokat a 319/1960./T.17./ ÁPTH sz. utasításban előírt módon kell felhasználni.

5.§. Elsőrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk

- /1/ Elsőrendű vonalak a következők:

- a/ a községi határvonal,
- b/ a belterület határvonala,
- c/ a kisajátított nyomvonalas /ut, vasut, csatorna, védgát, stb./ és egyéb - ipari, mezőgazdasági, katonai stb. - létesítményeknek a terepen élesen megjelölt, állandósított és általában numerikusan meghatározott töréspontjai közötti határvonal,
- d/ az állandó jellegű kerítéssel vagy fallal körülvett közületi területek határvonalai,
- e/ a mező- és erdőgazdasági nagyüzemi, továbbá közbirtokosság tulajdonában, legeltetési bizottság kezelésében lévő területek kő-, beton, vagy faoszloppal megjelölt töréspontjai közötti határvonalak.

- /2/ Ha légifénykép-anyag áll rendelkezésre és a vonalak töréspontjainak megjelölése olyan volt, hogy a töréspontok helye a fototérképen egyértelműen megállapítható, akkor az elsőrendű vonalakat mérettartó anyagon készült fototérképről másolással kell átvenni, tekintet nélkül arra, hogy az illesztőpontok megjelölése a terepen repülés előtt megtörtént-e.

- /3/ Bemérés esetén a vonalak töréspontjait numerikus vagy kellően ellenőrzött grafikus alappontok között lehetőleg ortogonális koordináta-méréssel dm, illetve tizedöl élességgel kell bemérni. Ortogonális koordináta-mérésnél az ordináta hossza az alappont egy harmadánál, de 50 m-nél semmiesetre se legyen hosszabb. Poláris koordináta-mérésnél az irányvúrával szalaggal történő mérésnél legfeljebb 150 m, optikai távolságmérésnél 100 m

lehet.

- /4/ Az elsőrendű vonalak töréspontjai közötti ellenőrzőméréseknél a térképről lemért és a természetben megmért érték közötti eltérés hibahatára a térképpapír méretváltozásából eredő eltérést levonva:

100 m-en alul	100 és 200 m között	200 m-en felül
1,25 m	1,50 m	1,75 m

6.§. Másodrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk

- /1/ Másodrendű vonalak a következők:

- a/ az állandó jellegű épületek /pl. tanyai iskola, transzformátorház, a nagyüzemi mezőgazdaság üzemi- és lakóépületei, gátórház, utórház, vasuti őrház, kőből vagy téglából épült, hosszabb ideig fennmaradó egyéb épületek/ határvonalai,
- b/ a mező- és erdőgazdasági nagyüzemi, továbbá közbirtokosság tulajdonában, legeltetési bizottság kezelésében lévő területek állandó módon meg nem jelölt töréspontjai közötti határvonal,
- c/ a zártkertek, temetők, sporttelepek határvonalai,
- d/ az árokkal vagy fasorral szegélyezett közhasználatu dűlőutak vagy más - ki nem sajátított - közutak határvonalai,
- e/ a szabályozott, kiépített partfalu folyók, patakok, csatornák és tavak határvonalai /partvonalai/.

- /2/ A másodrendű vonalak mérettartó anyagon készült fototérképről közvetlenül, közelítő méretarányra transzformált légifényképekről pedig egyértelműen azonosított pontok közötti szerkesztéssel, esetleg megszerkesztett őrhálózat felhasználásával lehet átvenni.

- /3/ Ha légifényképanyag nem áll rendelkezésre, numerikus vagy kélsen ellenőrzött grafikus alappontok között kell e vonalak bemérését végezni, 0,5 m, illetve 0,5 öl élességgel. Ortogonális koordinátamérésnél az ordináta hossza az alapvonal felénél, de 75 m-nél ne legyen hosszabb. Poláris koordinátamérésnél az iránysugár legfeljebb 150 m lehet.

- /4/ A másodrendű vonalak töréspontjai közötti ellenőrző méréseknél

a térképről lemért és a természetben megmért érték közötti eltérés hibahatára a térképpapír méretváltozásából eredő eltérést levonva:

100 m-en alul	100 és 200 m között	200 m-en felül
1,5 m	2,0 m	2,5 m

- /5/ Két különböző rendű vonalbéli töréspont közötti ellenőrző mérés hibahatáránál az alacsonyabb rendűre előírtat kell figyelembevenni.

7.§. Harmadrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk

- /1/ Harmadrendű vonalak a következők:

- a/ az egyéni gazdálkodás igényeinek kielégítésére készült olyan épületek /pl. tanyák, présházak, stb./ határvonalai, amelyek előreláthatólag néhány éven belül megszűnnek,
- b/ az árok és fasor nélküli közhasználatu dűlőutak és egyéb, mezőgazdasági üzemben belüli, táblahatárt képező, de helyét könnyen változtatható, üzemi szállítási célokat szolgáló földutak határvonalai,
- c/ a ki nem épített partfalu folyók, patakok, csatornák és tavak partvonalai.

- /2/ A harmadrendű vonalak légifénykép-anyagról a másodrendű vonalakra előírt módon, illetve az első és másodrendű vonalak felhasználásával végzett további szerkesztéssel lehet átvenni.

- /3/ Ha légifényképanyag nem áll rendelkezésre, ellenőrzött grafikus alappontok között lehet e vonalak bemérését végezni m, illetve öl élességgel. Ortogonális koordináta-mérésnél az ordináta hossza legfeljebb 75 m, poláris bemérésnél az iránysugár hossza legfeljebb 200 m lehet.

- /4/ A harmadrendű vonalak töréspontjai között végzett ellenőrző méréseknél a térképről lemért, és a természetben megmért érték közötti eltérés hibahatára a térképpapír méretváltozásából eredő eltérést levonva:

100 m-en alul	100-200 m között	200 m-en felül
2,5 m	3,0 m	3,5 m

- /5/ Két különböző rendű vonalbeli töréspont közötti ellenőrző mérés hibahatáránál az alacsonyabb rendűre előírtat kell figyelembevenni.

8.§. Negyedrendű vonalak, meghatározásuk és pontosságuk

- /1/ Negyedrendű vonalak a következők:

- a/ a tanyába vezető utak határvonalai,
- b/ a művelési ágak és a művelés alól kivett területek táblán belüli határvonalai.

- /2/ A negyedrendű vonalakat az első-, másod- és harmadrendű vonalakra előírt módon, illetve közelítő méretarányra nagyított légifényképről - pauszpapír segítségével - táblahatárvonalakra való illesztésekkel lehet átvenni.

- /3/ A negyedrendű vonalaknál kétféle pontosságot különböztetünk meg:

- a/ a vonal helyzeti pontosságát úgy, mint azt az első-, másod- és harmadrendű vonalaknál a töréspontok közötti távolságok hibahatárainál értelmeztük, ez a következő:

100 m-en alul	100-200 m között	200 m-en felül
3,5 m	4,0 m	4,5 m

megjegyezve, hogy két különböző rendű vonalbeli töréspont közötti ellenőrző mérés hibahatáránál az alacsonyabb rendűre előírtat kell figyelembevenni;

- b/ a vonalak által bezárt idom területi pontosságát, amelynek jellemzésére a határvonalak által bezárt egy-egy idom töréspontjai összemérésénél a másodrendű vonalakra előírt hibahatár érvényes.

9.§. A térképfelújítási munkák műszaki terve

- /1/ A térképfelújítási munkákhoz a 140/1957./T.44./ÁPTH sz. utasítás előírásai szerint műszaki tervet kell készíteni.

- /2/ A műszaki terv A/ Általános rész, B/ Jellemző műszaki adatok, C/ Gazdasági rész csoportosítás szerinti - kellően megalapozott - elkészítéséhez adatgyűjtést kell végezni. Az adatok beszerzése részben a helyszínen, részben a felügyelőségen tör-

ténik az alapmunkarészek és a légifénykép segédanyagok felhasználásával.

- /3/ A műszaki terv készítése során a 3.§./3/ bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell eldönteni, hogy a felújítandó térképen melyik tereptárgy, létesítmény, vonal, művelési ág hiányzik, illetve változott meg, és a hiányzó vagy megváltozott tereptárgyak, létesítmények, vonalak, művelési ágak közül melyeket milyen munkarészből kell átvenni, melyeket kell bemérni. Részletesen le kell írni, hogy a munkarészekből, illetve légifénykép segédanyagokból szerkesztéssel való átvételeknél és a beméréseknél adott esetekben milyen munkamódszert kell követni. A műszaki tervet általában olyan részletesen és megbízhatóan kell elkészíteni, hogy a normázási változó tényezők hatása a vállalatiösszegre a lehető legkisebb legyen, illetve esetleg ne legyen szükség a végleges díjszámítást befolyásoló változó tényezők alkalmazására.

- /4/ A térképfelújítási munkánál az adatgyűjtésnek, illetve a műszaki tervnek ki kell terjednie mind a technológiai eljárásokat, mind a díjszámítást közvetlenül befolyásoló egyéb körülményekre. A technológiai eljárások meghatározásánál fel kell tüntetni, hogy

- mely térképsorozaton történik majd a térképezés,
- milyen melléktérképek vannak és azok felhasználhatósága,
- milyen légifénykép-anyag áll rendelkezésre és azok felhasználhatósága,
- milyen módon lehet az erdőrendezői térképeket felhasználni,
- milyen mértékű az állami gazdasági helyszínelési munkarészek felhasználhatósága,
- milyenek a földrendezés során készült bemérések, munkarészek és azok felhasználhatósága,
- milyenek az e munkát megelőzően készült és itt fel nem sorolt munkarészek és azok felhasználhatósága,
- a nyomvonalas létesítmények /közut, vasút, csatorna, stb./ meghatározásánál milyen módszereket kell alkalmazni,
- a területszámítást hogyan végzik,
- a helyi adottságok miatt egyes esetekben milyen különleges mérési és meghatározási módszereket kell alkalmazni,

- a mérési vázlat az egész külterületről, vagy annak csak egy részéről szükséges.
- A díjszámítást is közvetlenül befolyásoló egyéb körülmények és adatok a következők:
- a község területe,
 - a változott vagy új keretvonalak stb. miatt felujtitással érintett terep általános jellemzése, domborzati és fedettségi szempontból,
 - a meglévő háromszögelési pontok mennyisége, vetületük, állandósításuk, meghatározásuk időpontja, magassági adatuk megbízhatósága,
 - a kataszteri felmérés éve, a térkép vetülete és méretaránya,
 - a térképszelvények száma /külön a csonkaszelvények száma/,
 - a nyilvántartási térképek állapota,
 - milyen egyéb alaptérképek vannak /kőnyomatos, eredeti/,
 - a szomszédos községek neve, felmérési éve,
 - a szomszédos községek közül melyikben volt már térképfelujtás vagy új felmérés és melyik évben,
 - a szomszédos község összterülete kiszámításának módja /numerikus, grafikus/,
 - az állami gazdaság területe és tömbjeinek száma,
 - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek neve, területük /különkülön/ és tömbjeik száma,
 - összefüggő nagyobb legelő területe és tömbjeinek száma,
 - az állami erdőgazdaság területe, s tömbjeinek száma,
 - a belterületeken és zártkertekben a földnyilvántartási és a műszaki munkarészeknél a helyrajziszámozás azonossága,
- a különleges területek nagysága,
- a nagyobb folyók és tavak területe,
 - a belterületek száma és területeik,
 - a zártkertek nagysága,
 - az egyéni tömbök száma, területeik és a bennük lévő földrészletek kitűzésének módja,
 - a keretvonalak változásának mértéke,
 - a keretvonal-változások beméréséhez igényelt "műszermunka" mennyisége,
 - a táblák száma /nyomvonalas létesítményekkel együtt és azok nélkül/,

- a táblák alakja,
 - a táblahatár- töréspontok átlagos sűrűsége,
 - a művelési ágfoltok száma /ezekből mennyi a szabályos, és mennyi a szabálytalan alakú/,
 - a bemérendő /új/ épületek száma,
 - a helyszinelendő épületek száma,
 - az egyéni vagy más táblán belüli - földrészletekre kiterjedő méréssel - felmérendő terület nagysága, a földrészletek száma, a mezsgyék alakja és a művelési ágfoltok száma,
 - községhatár változásnál a bemérendő határvonal hossza,
 - a bemérendő nyomvonalas létesítmények /közut, vasut, csatorna stb./ hossza,
 - az újonnan létesítendő V.r. háromszögelési pontok száma és a meghatározásokhoz felhasználandó régi háromszögelési pontok száma,
 - a létesítendő sokszög- és keret-pontok száma,
 - ezekből mennyit kell állandósítani,
 - egyéb, kövel állandósítandó pontok száma,
 - nehezítő vagy könnyítő körülmények felsorolása,
 - minden olyan egyéb adat, amely befolyásolja a díjszámítást,
- /5/ Az adatokat tintával, vagy géppel kell írni, az adatok jegyzékét alá kell írni és keltezéssel kell ellátni.
- /6/ Az adatokról 3 példányban jelmagyarázattal ellátott színezett vázlatot kell készíteni az 1:10 000 méretarányú átnézeti vázlat fénymásolatain. A vázlat tartalma a következő:
- a régebbi alappontok,
 - változott keretvonalak,
 - belterület határvonala,
 - állami erdőgazdaság kezelésében lévő terület határvonala,
 - művelési ág foltok,
 - legelő,
 - zártkert,
 - a földrészletekre kiterjedő mérés határvonala,
 - tanyák,
 - tervezett V.r. háromszögelési pontok,
 - tervezett sokszögvonalak és keretpontok kb. helye,
 - egymástól eltérő jellegű domborzatok közelítő határvonala.

A vázlatokat az adatgyűjtőnek alá kell írnia. A vázlatokat úgy kell elkészíteni, hogy azokból egyértelműen megállapítható legyen, hogy az e bekezdésben felsoroltak közül mi hiányzik, illetve mi változott meg, és ezekből melyeket kell bemérni és melyeket kell más munkarészekből átvenni.

- /7/ A vállalati uton tervbevett térképfelújítási munkák műszaki tervét részletes felülvizsgálatra a felügyelőséghez kell benyújtani. A felügyelőség a műszaki terv alapján köteles részletesen újból megvizsgálni, hogy az egész feladatot gazdaságos és indokolt-e vállalati uton végeztetni, illetve nem lehet-e egyszerűbb módon megoldani a térképfelújítást, továbbá a tervezett módszerek helyesek és gazdaságosak-e. E vizsgálatok után a műszaki terv A/ B/ és C/ részében foglaltak indokoltságát és helyességét tételesen is meg kell vizsgálni. Minden észrevételt a műszaki terv véleményezésében kell feltüntetni.

10.§. Mérési jegyzet

- /1/ A helyszíni munka során végzett mérések adatait mérési jegyzetekben, mérési vázlatokban kell rögzíteni.
- /2/ A mérési jegyzeteket /manuálékat/ jó minőségű papíron, kemény ceruzával papírlaponként /a papírlapnak csak egyik oldalát használva/ kell készíteni. A mérési jegyzetlap jobb felső sarkában a kataszteri térképszelvény számát, illetve számait és a község nevét színes ceruzával fel kell írni. Ugyancsak fel kell írni a mérési vonal végpontjainak számát, akár numerikus, akár grafikus alappontok. A mérési jegyzetlapokon a közelítő északi irányt fel kell tüntetni és sorszámozni is kell a lapokat, továbbá fel kell írni a csatlakozó jegyzetlapok számait. El kell látni végül keltezéssel és a bemérő nevével is. A mérés mértékegységét /öl vagy méter/ fel kell írni a jegyzetlapok bekötő vagy címlapjára. Minden részletbe be kell írni a művelési ágot /még akkor is, ha az szántó/. Fel kell tüntetni az állandó szélességű nyomvonalas létesítmények szélességi méreteit. Valamennyi részletbe be kell írni a tulajdonos nevét. Tájékoztatósi /azonosítási/ és névrajzi szempontokból szükséges, hogy a térkép a dűlőneveket tartalmazza, dűlőjegyzéket azonban nem kell készíteni. Tehát az élő dűlőneveket a mérési jegyzetbe

- a megfelelő helyekre - be kell írni.

- /3/ A mérési jegyzetlapokat tartósító /fixir/ oldattal be kell fújni.
- /4/ Légifényképeket mérési jegyzetlapként felhasználni tilos.
- /5/ Hogy a mérési jegyzetlapok összefüggése áttekinthető legyen, valamint azért, hogy gyorsan megállapítható legyen, melyik terptárgy vagy vonal bemérése melyik jegyzetlapon van, a mérési jegyzetlapokról az 1:10 000 méretarányu átnézeti vázlat egy fénymásolatán áttekintő vázlatot kell készíteni. Az áttekintő vázlaton a mérési jegyzetlap sorszámát és a mérési jegyzetlapon ábrázolt terület közelítő határvonalait is fel kell tüntetni. Az áttekintő vázlaton a keretvonalak ellenőrző méréseit, a grafikus alappontok ellenőrző méréseit piros, a vizsgálati vonalakat /összeméréseket/ zöld színnel kell feltüntetni.

11.§. Mérési vázlat

- /1/ Ha fototérképek vagy közelítő méretarányra nagyított légifényképek nem kerülnek felhasználásra, akkor - nagyobb mérvű keretváltozás esetén - a teljes külterületről, vagy a nagyobb mérvű változással érintett részből a kataszteri térképszelvény negyedlapjainak megfelelően keményebb ceruzával vagy tussal kidolgozott mérési vázlatot kell készíteni. A mérési vázlat készítésének szükségességét a műszaki tervben kell rögzíteni.
- /2/ A mérési vázlat a munkát végző dolgozó megfelelő rajzkészsége esetén - mérési jegyzet helyett - a terepen is elkészíthető.
- /3/ A mérési vázlat készítésénél az alábbiakat kell betartani:
- a/ szerkesztése léptékkal történjék,
 - b/ a térképszelvény keretvonalát /negyedlaponként 2 vonal/ vastagabb vonallal kell kihuzni,
 - c/ a méretek jól olvashatók legyenek,
 - d/ a mérési vázlat rendes fekvése mellett valamennyi méret olvasható legyen,
 - e/ a művelési ágak határvonala a többi vonalnál vékonyabb legyen, a művelési ágak jelzései - még a szántó is - mindenütt be legyenek írva,

- f/ a mérési vonalakat piros eredményvonallal, az alappontokat piros nullkörökkel és piros számokkal kell feltüntetni,
 - g/ a műveleti jelek /mérőleges, folytatólagos méret, végméret/ ne hiányozzanak,
 - h/ az ordinátákat pontozott fekete vonalakkal, az ordináta méreteket az ordinátával párhuzamosan, az abszolissza méreteket a mérési vonallal párhuzamosan kell feltüntetni,
 - i/ minden adatot fel kell tüntetni, amely a mérési jegyzetben van,
 - j/ a kereten kívüli megírások a következők legyenek:
 - középen felül a méretarány,
 - jobboldalt felül a község neve, a szelvény és a negyedlap száma,
 - jobboldalt alul a szerkesztő és a vizsgáló aláírása és /bélyegző formájában/ az egyeztetési záradék,
 - északon és délen a csatlakozó szelvényszám,
 - k/ tahimetrikus felvétel esetében:
 - az irányokat az álláspont felé huzott egy cm hosszú szaggatott vonaldarabbal kell jelölni,
 - a tahimetrikusan meghatározott részletpontokat az álláspont számának alátörésével kell megszámolni.
- /4/ A mérési vázlaton a bemért vonalaknak a légifénykép-anyagról vagy más szerv által előbb készített munkarészekből átvett, illetve a változatlan keretvonallal való csatlakoztatását kék színnel kell feltüntetni. Ott, ahol vegyesen vannak bemért és más munkarészből átvett vonalak, e tényre a mérési vázlaton szöveggel kell utalni.
- /5/ Ha mérési vázlat készül, a térképezést annak alapján kell végezni. A térképezésnél felfedett hiányosságokat a mérési vázlaton is pótolni kell.

12.§. Térképezés

- /1/ A térképfelujítás során megállapított /bemért vagy más munkarészből átvett/ változásokat általában a kataszteri térképek nyilvántartási példányán kell térképezni a térképpapír méretváltozásának figyelembevételével. Ha e példányok rongált állapotban vannak, a térképezést a könyomatos másolatokon, illet-

ve ezek hiányában az eredeti /térképtári/ példányokon kell végezni. E két utóbbi esetben a nyilvántartási térképről át kell venni az azokon már ábrázolt olyan vonalakat, amelyek érvényesek és a földmérési térkép tartalmát képezik. A változásokat ábrázoló ceruzás vonalakat a térképen olyan színnel kell kihuzni, amilyen színt a térképen eddig még nem használtak, a megszűnő vonalakat a térképezés színével - két kis ferde vonalkával - kell áthuzni.

- /2/ A felujított térképek címlapjára a felujításnál használt színnel a következőket kell feltüntetni: "Az 19.. évben végzett térképfelujítás alkalmával talált változások térképezése színnel, a számú nyilvántartási, számú könyomatos, számú eredeti térképszelvényen történt. Kelet, bélyegző, aláírás." Továbbá minden szelvényre rá kell vezetni a következő szövegű záradékot: "A térképfelujítást végezte: /a szerv megnevezése/, kelet, bélyegző, a munkacsoportvezető aláírása."
- /3/ A térképezésnél felhasznált térképszelvényeken az örkereszteket szerkesztéssel /a 200 öles hálózati vonalak arányos felosztásával/, illetve örkereszt felrakóval kell felrakni.
- /4/ A térképezéskor, illetve a földmérési térkép tartalmát képező vonalak ellenőrzésénél a térképpapír méretváltozását az örkeresztekből megállapítható változások alapján kell figyelembe venni.
- /5/ Az új vonalak vastagsága 0,16 mm legyen. A táblahatárvonalakat teljes vonallal, az alrészletek határvonalait pontozott /azaz 0,5 mm-es szaggatott/ vonallal kell kihuzni. Az örkereszt-középpontnál 1 mm-es sugaru kört kell rajzolni.

13.§. Táblaalakítás

- /1/ Az alant felsorolt bekezdésekben, illetve pontokban leírt vonalak által körülhatárolt területeket tábláknak kell tekinteni:
- 5.§./1/, 6.§./1/ b/-e/, 7.§./1/ b/-o/, végül
- a/ a nagyobb területegységet /erdőt, legelőt/ elhatároló vonal,
 - b/ az állandó fasorok vonala,
 - c/ a majorok, külterületi lakó- és ipartelepek, továbbá temetők elhatároló vonala,

- d/ a mezővédő erdősávok. Magát a mezővédő erdősávot csak akkor kell önálló táblának tekinteni, ha az erdősáv más szerv használatában /kezelésében/ van, mint a tábla más művelés alatti része.
- /2/ Az erdőgazdaság kezelésében lévő terület határvonala feltétlenül táblahatár. Az erdészeti határvonalakon belül általában a nyomvonalas létesítmények határvonalai képeznek táblahatárt. Ily vonalak hiányában - annak érdekében, hogy egy-egy tábla 3 szelvényen ne terjedjen túl - a táblát az erdőnyiladék egyik oldalával is le lehet zárni. Általában azonban a nyiladékok nem táblahatár-vonalak.

14.§. Táblaszámozás, alrészletbetűzés

- /1/ A 13.§. /1/ bekezdésben felsorolt területeket táblaszámmal kell ellátni.
- /2/ A táblaszámozást a központi belterület 01 számával kell kezdeni, és lehetőleg a felujtandó kataszteri térkép helyrajziszámozásának sorrendjében kell folytatni. Ha a földrendezés végrehajtása óta csak kismértékű változás történt, a földrendezésnél szereplő táblaszámozást kell fenntartani.
- /3/ Az összefüggő belterület a földmérési térkép szempontjából a belterületen lévő nyomvonalas létesítményekkel együtt alkot egy táblát, s így egy táblaszámot kap. A zártkertet - a külterülethez hasonlóan - a vonalas létesítmények és a 13.§-ban felsorolt egyéb határvonalak táblákra osztják.
- /4/ A külterületen és a zártkertben lévő nyomvonalas létesítmények határvonalait a községi és a belterületi határvonalakon le kell zárni. A nyomvonalas létesítményeket úgy kell táblaszámmal ellátni, hogy a jelentősebb létesítmények minél hosszabb szakaszon - de legfeljebb 3 térképszelvényre kiterjedően - egy táblaszámot kapjanak. Ennek megfelelően minden kisebb jelentőségű nyomvonalas létesítményt a jelentősebb nyomvonalas létesítményekkel való kereszteződésüknél le kell zárni és a lezárt részeknek külön táblaszámot kell adni.
- /5/ A táblákon belül a művelési ágakat és a művelés alól kivett területeket /alrészleteket/ területi szabványuk /16.§./ sze-

- rint az abc kisbetűivel kell megjelölni. A betűk közül az "a" betű kivételével a magánhangzókat és a kettős mássalhangzókat használni nem szabad. A betűket az írásbeli munkarészekben a táblaszám mellé, a rajzi munkarészekben pedig művelési ág stb. területek közéjébe kell írni.
- /6/ Ha egy táblán belül az alrészletek oly nagy számban fordulnak elő, hogy megjelölésükhöz a betűk nem elegendők, a táblában az azonos művelési águ alrészleteket azonos betűvel és ezen belül 1-től kezdődő index-számokkal kell megjelölni; a kétféle alrészlet-jelölést egy táblán belül vegyesen alkalmazni nem szabad.
- /7/ A tanya-területek számozására - ha a tanyaterület magántulajdonban van /ide kell érteni a Tsz, vagy Tszcs. tag tanyáját is/- a földrendezés során kialakított módon és területtel annak a táblának a táblaszámát kell alátöréssel felhasználni, amelyben a tanya van. A táblaszám legalacsonyabb alátörése minden esetben a tábla /tanyákon kívüli/ területét jelölje, a következő alátöréseket a tanyák számozására kell felhasználni a tanyák elhelyezkedésének sorrendjében.
- /8/ Ha egy táblán belül különböző nagyüzemi gazdaságok alakultak vagy nagyüzemi és egyéni területek vannak, ezeket a táblaszám alátöréseivel kell ellátni.

15.§. Művelési ágak és művelés alól kivett területek

- /1/ A művelési ágak a következők: szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, erdő, nádas.

Szántó az a terület, amely rendszeresen szántóföldi művelés alatt áll. Ide tartozik a rizstelep is.

Rét az a terület, amelynek fütermését évenként rendszeresen kaszálják.

Szőlő az a terület, amely szőlővesszőkkel van beültetve.

Kert az a terület, amelyben állandó jelleggel virágot, konyhakerti növényeket vagy komlót termelnek, továbbá az üntözőberendezéssel ellátott kertészet, az ipari célokat szolgáló fűz- és meggyfatelep, a szőlő- és gyümölcsfaiskola, valamint a magán-

személyek tulajdonában lévő, fákkal beültetett díszkert /park/.

Gyümölcsös az a terület, amelynek fő jövedelmét a rajta telepített gyümölcsfák vagy bokrok /pl. málna, egres/ terméséből szolgáltatja.

Legelő az a terület, amelyet rendszeresen legeltetésre használnak. Nem változtat a legelő jellegén, ha azt felújítás céljából legfeljebb 3 évi időtartamra szántóként használják. Ide tartoznak: a szocialista gazdaságok nem állandó jellegű szérűskertjei, továbbá az egyénileg gazdálkodók szérűskertjei is, tekintet nélkül arra, hogy állandó jellegűek-e vagy sem.

Erdő általában az a terület, amely faanyag termelésre szolgál. Ide tartozik: a véderdő, a mezővédő erdőszáv, a rőzsevágásra használható liget és a természetes fűzes.

Nádas az a terület, amelyen kitermelhető ipari, építkezési vagy almozási célra szolgáló nád, illetőleg gyékény terem.

/2/ A művelés alól kivett területek a következők:

- a/ a patakok, folyók, tavak medre, a nádas, illetve gyékény nélküli mocsarak, valamint a talaj természeti adottságánál fogva terméketlen területek, amelyek mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmatlanok;
- b/ a közutak, az állandó jellegű dűlőutak, az utcák és a közterek; valamint 3 m szélességig a tanyai bejáró utak /magánutak/;
- c/ az épületek és ezek közvetlen céljaira szolgáló udvarok, továbbá a szocialista gazdaságok által használt szérűskertek és a községi tanács végrehajtóbizottsága által kijelölt ún. közös szérűk, ha azok állandó jellegűek;
- d/ a szállításra használható és vízművek céljára szolgáló csatornák, valamint mező- és erdőgazdasági művelésre fel nem használt tartozékaik /pl.: töltés/;
- e/ a védtöltések, a belvizlevezető csatornák és árkok, az állandó jellegű öntözőcsatornák /rizstelepeknél a táblahatárt képező elárasztó főcsatornák/, ha azokból a víznek biztos lefolyása van;
- f/ a védtöltések mindkét oldalán azok a területek, amelyeknek feltalaját a védtöltés létesítésénél oly módon használták fel, hogy azok mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmat-

lanokká váltak;

- g/ a védtöltések víz felüli oldalán a lábazati pászta 10 m szélességben, valamint azok az erdők, amelyek a védtöltés hullámverés és jégtörés elleni védelmét szolgálják 30 m szélességben;
- h/ a temetőnek az a része, amely mezőgazdasági művelés alatt nem áll;
- i/ a községi vásárterek, ha azokon évente legalább két vásárt tartanak, valamint a dögterek;
- j/ a közforgalmu vasutaknak pályatest, vagy pályaudvar céljaira szolgáló területei;
- k/ a közforgalmu vasutak, valamint a közutak alépítményeinek létesítése céljára felhasznált azok a területek, amelyek mező- és erdőgazdasági művelésre alkalmatlanná váltak;
- l/ a közforgalmu repülőtereknek a repülés céljait közvetlenül és állandóan szolgáló területei;
- m/ az üzemben lévő ipari és gazdasági vasutak által elfoglalt területek;
- n/ a kórházak, üdülőtelepek, jótékonycélnú intézmények konyhakertjei, gyümölcsösei és parkjai; az iskolák, tanintézetek, egyetemek, kísérleti intézmények parkjai, továbbá a tanítás, vagy tudományos kutatás céljait szolgáló konyhakertjei és gyümölcsösei; a közparkok és gyermekjátékosterek;
- o/ az ipartelepek, közérdekű létesítmények, gépállomások, állandó mező- és erdőgazdasági telephelyek /majorok/ céljait szolgáló mező- és erdőgazdaságilag nem használt területei;
- p/ a felszíni művelésű bányák;
- r/ a honvédelem céljára állandóan igénybevett területek;
- s/ azok a területek, amelyeknek gazdasági felhasználását honvédelmi szempontból az illetékes szerv megtiltotta;
- t/ a Magyar Testnevelési és Sporthivatal /MTSH/ felügyelete és rendelkezése alatt álló sporttelepek és edzőtáborok.

16.§. Területi szabványok

- /1/ Egy földrészleten belül a művelési ágakat, illetve a művelés alól kivett területeket csak akkor kell külön feltüntetni és önálló alrészletként kezelni, ha azok területe az ún. legkisebb területi szabványt eléri vagy meghaladja. Külterületi

földrészleteknél a legkisebb területi szabvány:

- a/ szőlő, kert és gyümölcsös művelési ág, illetve művelés alól kivett terület esetén 400 m^2 /111 □-81/;
 - b/ szántó, rét, legelő, erdő és nádas művelési ág esetén 1500 m^2 /417 □-81/.
- /2/ Földrészleten belül a kisebb 400 m^2 , 111 □-81/ területi szabványt elérő vagy meghaladó művelési ághoz vagy művelés alól kivett területhez a nagyobb 1500 m^2 , 417 □-81/ területi szabványhoz tartozó művelési ág csak akkor csatolható, ha ez utóbbi területe a 400 m^2 /111 □-81/ alatt van. Pl. 400 m^2 /111 □-81/ vagy ennél nagyobb szőlőhöz szántó csak az esetben csatolható, ha a szántó területe a 400 m^2 /111 □-81/-et nem éri el. Ha a szántó területe 400 m^2 /111 □-81/ vagy ennél nagyobb, mind a szőlőt, mind a szántót önálló alrészletként kell felvenni.
- /3/ A legkisebb területi szabványt el nem érő művelési ág területeket csak abban az esetben lehet egymáshoz csatolni, ha a csatolandó művelési ág területe nem haladja meg annak a művelési ágnak területét, amelyhez csatolandó. Pl.: A 80 □-öles lakóház és udvar területéhez a 60 □-öles kertet hozzá kell csatolni. Ha azonban a kert területe meghaladja a 80 □-ölet, mind a lakóház és udvar, mind pedig a kert területét önálló alrészletként kell kezelni.
- /4/ Egy földrészleten belül, ha több művelési ág vagy művelés alól kivett terület is előfordul, a térképen ábrázolt állandó jellegű épületet - a hozzátartozó udvarral együtt a terület nagyságára való tekintet nélkül - minden esetben alrészletként kell kezelni. A szőlőben lévő állandó jellegű épületekhez /pl. prészház/ tartozó füves, fás, stb. területeket a tényleges használatnak megfelelő művelési ágba kell felvenni.

17.§. Területszámítás

- /1/ Térképfelujításnál ritkán fordul elő, hogy a község egész területén a földmérési térkép tartalmát képező határvonalak, nyomvonalas létesítmények és tereptárgyak mindegyike megváltozott, és így a község egész határára kiterjedő új területszámítás volna szükséges. Általában csak a község egy részének új területszámítása indokolt. Ilyenkor a változatlan /"fekete"/ vo-

nalak által határolt földrészletek területeit az alapszabvány-szekből változatlanul kell átvenni.

- /2/ Ha az a terület, amelynek új területszámítása szükséges, mintegy 200 holdnál /1:2880 méretarányú térkép esetében/, illetve 100 hektárnál /1:2000 méretarányú térkép esetében/ nagyobb, akkor a területet kb. ilyen nagyságu számítási csoportokra kell bontani. Arra kell törekedni, hogy a számítási csoportok határvonalai elsőrendű vonalak legyenek. A számítási csoportokra való bontás elfogadható olyan megoldásban is, hogy egy-egy térképszelvény képez egy számítási csoportot.
- /3/ A számítási csoportokra bontásról területszámítási vázlatot kell készíteni. A területszámítási csoportokat az ABC nagybetűvel kell megjelölni.
- /4/ Ha a számítási csoport határ-töréspontjainak koordinátái vannak, akkor a számítási csoportok területét számszerűen kell meghatározni. A koordináták előírásában részt nem vett dolgozónak valamennyi töréspont előírását és a koordináták helyességét a térképen léptékkal ellenőriznie kell. Ha a töréspontok talnyomó részének nincsenek koordinátái, akkor a csoport területszámítását rajzi átalakítással vagy más grafikus módszerrel is lehet végezni. Grafikus módszer a töréspontok koordinátáinak a térképen való lemérése után a területnek a koordinátákból való számszerű kiszámítása is. Ha egy-egy térképszelvény képez egy-egy területszámítási csoportot, a területszámításhoz szelvényvázlatot kell készíteni.
- /5/ Az alapszabvány-szekből átvett nagyobb terület és az ezen belül numerikusan, illetve grafikusan meghatározott csoportterületek összege közötti eltérés a területi záróhiba. A területi záróhiba két részből áll: a térképpapír méretváltozásából eredő és a területmérési hibából. A rajzi átalakítás módszerével törőnt meghatározásnál a területi záróhibát teljes egészében a csonkaholdak, illetve csonkahektárok /csonkanégyzetek/ területének lineáris arányában kell elosztani. Ez esetben a hold-, illetve a hektárnégyzethálózatot meg kell a térképlapon szerkeszteni. A csoportterületeket rá kell állítani az átvett területre.

- /6/ A szabályos vagy közel szabályos alaku táblák területét a térképről lement hossz és a természetben megmért vagy a térképről lement szélességi adatokból kell kiszámítani. A térképről lement távolságoknál a térkép-papír méretváltozását a térképezésnél előírt mód értelemszerű alkalmazásával kell számításba venni.
- /7/ A szabálytalan alaku táblák területét általában poláris planiméterrel való meghatározást egy polus-fekvésben és elmozdított mérőkerékkel kétszeri /oda-vissza irányu/ körüljárással kell végezni. A planiméterrel való területmérésből kapott értéket meg kell javítani a papír méretváltozásából eredő különbséggel. Az így megjavított két érték között megengedett különbség 1:2880 méretarányu térképnél 1-5 hold közötti területnél 3, 5-10 hold közötti területnél 4, 10 holdon felüli területnél 6 leolvasási egység. Az 1:2000 méretarányu térképnél a megadott területeket hektárra kell vonatkoztatni. Ha a különbség ezen alul van, a két érték középértékét kell elfogadni.
- /8/ A térképpapír méretváltozását a területszámításnál egy-egy térképszelvényre vonatkozóan /nem hold-, hektár- vagy örkereszt-négyzetenként külön-külön/ kell megállapítani, még pedig a következő módon: Nagy felrakóval meg kell mérni a szelvény négy keretvonalának hosszát tizedméter, illetve tizedöl élességgel. A két-két szembenlévő keretvonal-hossz középértékét egymással összeszorozva megkapjuk a térképszelvény tényleges területét a vizsgálat időpontjában. A szelvény névleges területéből /500 hold, illetve 192 hektár/ az így kapott területet levonva, megkapjuk hold és négyszögölben, illetve hektárban és négyszetméterben a papír méretváltozásából eredő, a szelvény teljes területére eső különbséget. Ennek 500-ad, illetve 192-ed része az 1 holdra, illetve 1 hektárra eső átlagos különbség. A 100 és 1600 négyszögölre, illetve az 1000 és 10000 négyszetméterre kiszámított értéket - kelettel együtt - be kell írni a területszámítási jegyzőkönyvbe. E különbség meghatározását - ha a szelvényen a területszámítási munka több napon át tart - lényeges hőmérséklet vagy a levegő nedvesség tartalmának lényeges megváltozásakor meg kell ismételni.
- /9/ A szabályos nyomvonalas létesítmények területét a szabályos

- táblákéhoz hasonlóan a térképről lement, illetve a természetben megmért adatokból kell kiszámítani.
- /10/ A szabálytalan nyomvonalas létesítmények területét, az 1 holdnál kisebb táblák területét, továbbá az olyan tábla területét, amelynek szélessége a hosszához képest aránytalanul kicsi, Alder-hárfával kell meghatározni. Alder-hárfával történő meghatározásnál a hárfát két - egymástól eltérő - fekvésben kell használni. A térképpapír méretváltozásából eredő különbséget a /8/ bekezdésben leírt módon kell figyelembevenni.
- /11/ Valamennyi tábla területét poláris planiméterrel való egyszeri körüljárással ellenőrizni kell. Az ellenőrzésnél tett planiméter leolvasásokat be kell jegyezni a területszámítási jegyzőkönyvbe.
- /12/ A számítási csoport egyes részei területeinek összege a csoport területétől általában eltér. Ugyancsak eltér egymástól az alapkarakészletekből átvett terület és e területnek csoportokra való bontása után a csoportok számított területeinek összege. A különbség a területi záróhiba, melynek megengedett értéke a csoport területétől függően a következő:
50 holdon alul	1 %
50 és 100 hold között	0,5 %
100 és 500 " "	0,3 %
500 holdon felül	0,2 %
- E területi záróhiba elosztási módja a következő: A kizárólag a természetben mért hosszakból számított tábláknál és nyomvonalas létesítményeknél kiírjuk a terület hold, illetve hektárértéke két tizedesig számított negyedrészt, a részben természetben mért hosszakból számítottaknál a terület felét, a kizárólag térképi méretekből számítottaknál, továbbá a poláris planiméterrel vagy Alder-hárfával meghatározottaknál a teljes területet. A területi záróhibát az így kiírt területek arányában /logarléccel/ osztjuk el.
- /13/ A művelési ágakat, illetve művelés alól kivett területeket - a táblákon belül - alakjuktól és nagyságuktól függően méretekből, Alder-hárfával vagy poláris planiméterrel határozzuk meg. Ha e területek között a kisebbek mellett aránytalanul nagy is van,

akkor a kisebbek kétszeri meghatározása után az aránytalanul nagyot a kisebbeknek a tábla területéből való levonásával kell meghatározni.

- /14/A községi határváltozás okozta területváltozást két egymástól független módszerrel kell meghatározni.
- /15/A területszámítási jegyzőkönyvet lehetőleg a táblaszámok növekvő sorrendjében kell vezetni. Ha valamilyen ok miatt ettől a szabálytól el kellett térni, a jegyzőkönyvhöz a táblaszámok növekvő sorrendjében előírt tartalomjegyzéket kell fűzni.
- /16/A területszámítási jegyzőkönyvet összefűzve kartonborítólapppal kell ellátni.

18.§. Belterület és zártkert összeállítása

- /1/ A belterületről és a zártkertről a földnyilvántartásnál szereplő, érvényes helyrajzszámok és területi adatok feltüntetésével földrészletenként részletezett kimutatást kell készíteni a régi területjegyzék, illetve ezt helyettesítő más írásbeli adatok alapján az esetben, ha a belterület és a zártkert földnyilvántartási rendezése még nem történt meg. Ilyen kimutatásokat csak azokban a községekben kell készíteni, ahol a térképen lévő helyrajzszámok általában - kisebb továbbbesztásoktól eltekintve - azonosak a földnyilvántartási munkarészekben lévő helyrajzszámokkal. A kimutatást táblánként le kell zárni.
- /2/ Ha a belterületi határvonal meghatározása során egy régi földrészletnek csak egy része kerül a belterülethez, akkor a földrészletet változási jegyzékben kell a felügyelőségnek megosztania. A területkimutatásban csak a megosztás után keletkezett belterületi részletet kell mint földrészletet szerepeltetni.
- /3/ Amennyiben a községben több belterület, illetve zártkert van, ezek adatairól - az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezésre figyelemmel - táblaszámok sorrendjében kell a kimutatást elkészíteni.
- /4/ A belterületi kimutatáshoz mellékelni kell a belterületi, illetve zártkerti határvonalak rögzítésénél előírt földrészlet megosztásról készített vázrajz és változási jegyzék /1. 33.§. /8/ bekezdést/ másolatát.

19.§. Területjegyzék

- /1/ A község valamennyi - táblaszámmal ellátott - részletéről a szelvényszám, a dülónév, a táblaszám /átszámolás esetén a régi táblaszám is/, az összterület, művelési ág feltüntetésével területjegyzéket kell készíteni /új nyomtatványon/.
- /2/ A területjegyzéknek tartalmaznia kell az alrészleteket /művelési ágak, művelés alól kivett területek/ is. Ha az illető területen háromszögelési pont van /V.rendűig bezáróan/, erre a területjegyzékben a táblaszám sorában - a megjegyzés rovatban - hivatkozni kell /Pl.: "V.rendű háromszögelési pont"/.
- /3/ A területjegyzékben a területeket mind öl-, mind méterrendszerben fel kell tüntetni. A méterrendszerbe való átszámítást a község összterületéből kiindulva kell végezni.
- /4/ A melléktérképen ábrázolt földrészletekről külön területjegyzéket kell készíteni. Háromszögelési pont esetén a /2/ bekezdésben előírt hivatkozást az érintett földrészletnél is meg kell tenni.
- /5/ A területjegyzék összeállítása és lezárása a következőképpen történik:
- a/ A területjegyzékbe valamennyi tábla adatait a táblaszámok sorrendjében kell bejegyezni.
- b/ A belterületi és zártkerti táblánál a tábla területe helyett "belterület", illetőleg "zártkert" meghatározásokat kell feltüntetni.
- c/ A területjegyzék oldalait minden esetben táblával /földrészlettel/ kell kezdeni.
- d/ A területjegyzék zárata után következő oldalon a belterületi és a zártkerti részek területét táblánkénti részletezéssel kell feltüntetni.
- e/ Ezt követően a község területével a következő formában kell elszámolni:
- A község külterülete összesen: _____
- Belterület összesen: _____
- Zártkert összesen: _____
- A község területe összesen: _____

A község területe a térképfelújítás előtt: _____

Különbözet: /A különbszet részletes indoklása/.

"A területjegyzéket összeállította: Keltezés, aláírás".

- /6/ Ha a község területe - községhatár változás miatt - megváltozik, a változást a felügyelőségnek az érintett többi községnél is - a műszaki nyilvántartás szabályai szerint - át kell vezetni.
- /7/ Indoklás nélkül a község területét megváltoztatni nem szabad.
- /8/ A területjegyzéket karton borítólapra kell ellátni.

20.§. Földmérési térkép készítése műanyaglapra

- /1/ A felújított kataszteri térképről műanyaglapra a földmérési térkép tartalmának megfelelő másolatot kell készíteni.
- /2/ A műanyaglapot 5 cm-es margóval és a jelen utasításhoz tartozó kirajzolási és megírási minták szerint kell elkészíteni.
- /3/ A műanyaglapra valamennyi állandósított alappontot és elsőrendű vonalakat állandósított töréspontjait fel kell tüntetni, a pont számát megírni nem kell.
- /4/ A műanyaglapra a vonalakat általában 0,20 mm vastagságban kell, nem túl hígított, tömör vonalat eredményező különleges fekete tusvonallal kihuzni.

21.§. Új átnézetű vázlat

- /1/ A műanyaglapra lévő földmérési térképekről - fényképi kicsinyítéssel - új 1:10 000 méretarányú községhatáros átnézetű vázlatot kell készíteni puha papíron. A kicsinyítés oly pontossággal történjék, hogy felhasználható legyen az 1:10 000 méretarányú szelvényhatáros földmérési térkép készítésénél is. A fényképezésnél készített filmet a munkarészekkel együtt kell átadni.
- /2/ Az átnézetű vázlatot ki kell egészíteni a táblaterületek elrendezéséről területi adataival.
- /3/ A területi adatokat a vázlaton úgy kell beírni, hogy hovatartozásuk egyértelműen megállapítható legyen.
- /4/ Az új átnézetű vázlatnak tartalmaznia kell: a községi határo-

nalat, a belterület és a zártkert határvonalát, a táblák határvonalát és a nyomvonalas létesítményeket. A művelési ág határokat pontozott vonallal kell feltüntetni, ezekbe be kell írni a művelési ág jelzéseket. Fel kell továbbá tüntetni a szelvényes sarkokat, szelvényes számokat, a szomszédos községek nevét, a dűlőneveket, a táblaszámokat, a táblák területét hold és négyszögölben. A vázlat cím felírata: község átnézetű vázlat. Méretarány: 1:10 000. Szerkesztés időpontja, a munkát végző szerv neve. A címfelirat alatt fel kell írni a község összterületét.

22.§. Műszaki leírás

- /1/ A munkára, az egyes munkaszakaszokra vonatkozó összes jellemző adatokat, időpontokat és az alkalmazott módszerekre vonatkozó tájékoztatást műszaki leírásba kell foglalni. Röviden ismertetni kell az előfordult különleges problémákat és az új munkarészek jobb megértéséhez szükséges esetleges tudnivalókat.
- /2/ A főbb munkarészek összeolvasásában résztvevő dolgozók nevét a műszaki leírásnak feltétlenül tartalmaznia kell.
- /3/ Részletesen indokolni kell a község összterületében a térképfelújítás előtti állapothoz képest mutatkozó eltérést.

23.§. Vizsgálati jegyzőkönyv

- /1/ Községenként vizsgálati jegyzőkönyvet kell készíteni és vezetni.
- /2/ A vizsgálati jegyzőkönyvet a munkára vonatkozó és ahhoz átvett alaplasmunkarészek részletes felsorolásával kell kezdeni. A részletes felsorolás alatt a felügyelőség vezetőjének /helyettesének/, illetve az általa megbízott dolgozónak /koordinátor, térképtáros/ aláírásával kell igazolni, hogy a munkához valamennyi rendelkezésre álló munkarészt kiadott.
- /3/ A munkát ellenőrző szervek a munkálatokra vonatkozó megállapításait és külön rendelkezéseiket a jegyzőkönyvbe - keltezéssel és aláírásukkal - kötelesek beírni.
- /4/ A vizsgálati jegyzőkönyvbe be kell írni valamennyi vizsgálat időpontját és azt, hogy a vizsgálat milyen munkaszakaszra terjedt ki, melyek voltak a vizsgálat megállapításai, tehát a

V.	fejezet	Utak, vasutak és tartozékaik
VI.	"	Folyó- és állóvizek, szigetek, vízügyi létesítmények
VII.	"	Egyéb tereptárgyak és létesítmények
VIII.	"	Tanyák és egyéni földrészletek.

I. Fejezet. Községi határvonal

28.§. A községi határvonal változatlanul hagyása és átvétele

- /1/ Ha a térképfelújításra kerülő községet sem községi határváltozás /átosztás, községegyesítés, új községalakulás/, sem határmódosítás a műszaki nyilvántartás megszűnése óta nem érintette, akkor a felújítandó térképen ábrázolt községi határvonalat változatlanul meg kell hagyni.
- /2/ A helyszíni ellenőrzés során az elferdült határjeleket /kő-, beton-, faoszlop/ helyre kell állítani.
- /3/ Ha a szomszédos községben már volt térképfelújítás, akkor az e munkánál megállapított határvonal-szakaszt át kell venni.
- /4/ Az a községi határvonal, amely állami gazdasági, termelőszövetkezeti táblát vagy egységes, illetve állami kezelés alatt álló legelőt vagy erdőt szel át és a természetben sem határjelekkel, sem száraz árokkal megjelölve nincs, eszmei határvonal. Az ilyen eszmei határvonalat a felújítandó térképen változatlanul meg kell hagyni és a műanyaglapra át kell másolni.
- /5/ A község eszmei határvonalának megszüntetésére, megváltoztatására, azaz a községi határ természetes határvonallal való megállapítására a felügyelőség - a térképfelújítás megkezdése előtt - tegyen javaslatot az igazgatási szervekhez.

29.§. A községi határvonal műszaki módosítása

- /1/ Ha a községi határvonalat olyan - határrészletet képező - közut, patak, vizárok vagy csatorna középvonala alkotta, amelynek valamelyik vagy mindkét szélé /szegélyvonala, partvonala, illetőleg medre/ patakszabályozás, mederkotrás, mederszélesítés, utkorszerkesztés stb. folytán megváltozott, akkor a felújított

térképen a határrészletet meg kell szüntetni, és a közut, patak, vizárok vagy csatorna egyik szélét - esetleg kisajátítási határvonalát - kell községi határvonalként kijelölni.

- /2/ Ilyen esetben a községi határvonalon húzódó patakkal, csatornával vagy közúttal kapcsolatos és meglévő vízjogi és karbantartási jogosultságok, illetve kötelezettségek további fenntartása érdekében az eddigi határrészletet képező tereptárgyat - az érdekelt községi tanácsok hozzájárulásával - a határrészlet középvonalára lehetőleg merőlegesen két egyenlő részre kell osztani. A határvonalnak a volt határrészletet átmetsző szakaszáig az egyik oldalon, attól kezdve pedig a másik oldalon halad a határvonal. /Hozzájárulás hiányában a határrészlet megmarad/.
- /3/ Ha a községi határvonalat folyó középvonala képezi, és időközben a folyó partvonala olyképpen változott, hogy a községi határvonal a folyó partvonalán kívülre került, akkor a határvonalat a felújított térképen a felmért meder középvonalaként újból meg kell szerkeszteni.
- /4/ A községi határvonalnak az /1/ - /3/ bekezdésekben leírt változását műszaki határmódosításnak nevezzük. E módosításhoz közigazgatási határozat nem kell, de az érintett községek részére méretezett vázrajzot és változási jegyzéket kell készíteni.

30.§. A községi határvonal változása

- /1/ Ha a térképfelújításra kerülő községet a műszaki nyilvántartás megszűnése óta érintette ugyan községi határváltozás /átosztás, községegyesítés, új községalakulás/, de az új községi határvonal műszaki bemérése és térképezése még nem történt meg, akkor az új határvonalat a térképfelújítás során kell a műszaki követelmények szem előtt tartásával megállapítani.
- /2/ Az új községi határvonal megállapításánál a következő főbb szempontokat kell figyelembe venni:
 - a/ Közut, patak, vizárok, csatorna ne képezzen határrészletet, hanem községi határvonalként ezek valamelyik szélét /partvonalát, kisajátítási határvonalát/ kell megjelölni.

- b/ Az esetleges vízjogi és karbantartási jogokat, illetve kötelezettségeket a 29.§. /2/ bekezdésében leírt módon kell megővni.
- c/ Folyó általában határrészletet alkot és a községi határvonal a határrészlet középvonala.
- d/ A c/ pontban leírt esettől eltekintve eszmei határvonal létesítését kerülni kell.
- /3/ Ha a helyszíni munka során határatcsatolás látszik szükségesnek, a szükséges intézkedések megtételére a felügyelőség figyelmét fel kell hívni.
- /4/ Határváltozást jogerős közigazgatási határozat nélkül a térképfelújítási munkálatokban átvezetni nem szabad.
- /5/ A megváltozott községi határvonal főbb töréspontjait - valamint a hosszú egyenes határvonalat mintegy 400 m-enként - 50 cm magas 1 m átmérőjű kör alakú felső lappal bíró határdombokkal és ezekben 15x15x60 cm-es kő- vagy beton-oszlopokkal kell megjelölni.
- /6/ A bármely okból megváltozott /módosított/ határvonalról méretezett vázrajzot és változási jegyzéket kell készíteni.
- /7/ A községi határvonalról készített vázrajz és változási jegyzék másolatát - az érintett szomszédos község munkarészeiben való érvényesítés végett - a felügyelőség csatolja az érintett szomszédos község munkarészeihez.
- /8/ A 2880 méretarányú térkép felújítása során a határjelet lehetőleg, az 1:2000 méretarányú térkép felújítása során feltétlenül, számszerű alappontok között kell bemérni.
- /9/ Ha valamely szomszédos községben a térképfelújítás már megtörtént és a határváltozást már műszakilag is elintézték, ennek adatait e község részére is át kell venni.
- /10/ A megváltozott, illetve új határvonalon az új határjeleket a természetben, a vázrajzon és a térképen a következő irányelvek szerint kell megszámozni:
- a/ Új hármashatárjelet a találkozó községek nevének kezdőbetűivel, azonos kezdőbetűk esetén rövidített jelzésével /pl. Balatonboglár és Balatonlelle esetében Bb, Bl/ kell megjelölni a következő módon: Amelyik községgel kapcsolatban törté-

- nik a határváltozás térképezése, annak kezdőbetűje kerül középre, első helyre a felújítás alatti község felé tekintve - az óramutató járásának megfelelő - baloldali község, harmadik helyre a jobboldali község kezdőbetűje kerül.
- b/ Az új határvonal csatlakozó pontjain lévő határjelek megtartják régi számukat, az új határjeleket pedig az új határvonal elején lévő csatlakozópont határjel-számának alátöréseivel kell megjelölni.
- c/ Ha az új határjelek közvetlenül hármashatárpont után következnek, akkor azokat 0/1, 0/2, 0/3 stb. alátört számokkal kell ellátni.
- d/ A határjelek esetleg már tört számait továbbtörni - enneltes tört - nem szabad, hanem a határszakasz határjeleit újra kell számozni.
- /11/ Az új határvonal miatt megszűnt határjelek számát a térképen és a vázrajzon két kis ferde /megszüntetett/ vonalkával kell áthuzni. Ha községegyesítés esetén egyes határjelek továbbra is községi határjelek maradnak és számozásuk megváltoztatása nélkül a térképfelújítandó községnek ugyanavval a szomszédos községgel határosan több azonos számú határjele lenne, az ilyen határvonalon lévő határjeleket át kell számozni.
- /12/ Az új határvonalról és határjelekről sem új, sem póthatárleirési jegyzőkönyvet készíteni nem kell.

31.§. A községi határvonal térképi ábrázolása

- /1/ A kővel vagy betonoszloppal állandósított határjeleket 1,0 mm átmérőjű körrel és rajta a kő jelével, a már csupán határdombbal megjelölt határpontot a domb jelével, a faoszloppal is el látottat a domb és a karó jelével kell ábrázolni. Lásd a "Kirájzolás és megírási minták"-at.
- /2/ A községi határvonalat a földmérési térképen a többi táblahatárvonallal azonos módon, tehát 0,20 mm-es folytonos fekete vonallal kell ábrázolni. Ha a községi határvonal határrészlet felező vonala, a felező vonalat a határrészlet elején és végén, a szelvénycsatlakozásoknál és a főbb töréspontoknál a kirajzolás mintá szerint kis fekete pontokkal is el kell látni.

- /3/ A községi határvonal esetleges járási vagy megyei határvonal jellegét a térképen érzékeltetni nem kell.
- /4/ Ha a községi határvonal egyuttal országhatárvonal is, a határvonal töréspontjainak koordinátáit az országhatárra vonatkozó munkarészekből kell átvenni és a határvonalat a térképen a ki-rajzolási minta szerint kell ábrázolni. Az illető ország és községének nevét a térképen fel kell tüntetni.
- /5/ Ha a községi határ egy része megyei határ is, akkor a megye-határt képező szakaszról /akár változott a határvonal, akár nem/ - legalább 10 cm széles műanyaglaposikon - másolatot kell készíteni és azt a felügyelőség megküldi az érdekelt szomszédos megyei felügyelőségnek. Ezeket a csikokat a hármashatár-roknál le kell zárni. Fel kell rajtuk tüntetni az illesztés-hez szükséges örkereszteket, az örkereszteken a koordinátákat és a határvonal mindkét oldalán a községnevet. A csikot a ké-szítő és a vállalat nevével és kelettel kell ellátni. E máso-lathoz mellékelni kell a 29.§./4/ bekezdésben előírt mérete-zett vázrajz és változási jegyzék másolatát is.

II. fejezet. Belterületi határvonal

32.§. A belterület meghatározása

- /1/ Belterületnek minősül a 14/1955./III.3./M.T.számú rendelet szerint a község /város/ területének már beépített, valamint az azzal összefüggő beépítésre szánt területe. Belterületnek kell tekinteni továbbá a külterületi részen lévő bányatelep, ipartelep, gyógyhely, üdülöhely stb. beépítésre kijelölt te-rületét is.
- /2/ Az Országos Építésügyi Szabályzat a belterületeket, amelyek határvonalára a jelen utasítás belterületi határvonalra vo-natkozó előírásai érvényesek, a következőképpen csoportosítva határozza meg:
- a/ központi belterület, mely a város, illetőleg a község igaz-gatási központját foglalja magában;
- b/ egyéb belterületek, amelyek a központi belterülettel köz-vetlenül nem függenek össze, de amelyeket mint nem mező-

gazdasági településeket bányatelep, ipartelep, gyógyhely, üdülöhely stb./ az 1300/1949./II.12./Korm.számú rendelet 3.§-a alapján belterületként állapítottak meg; egyéb bel-területnek kell még tekinteni - községegyesítésnek eseté-ben - azt a korábbi központi belterületet is, amelyen az igazgatási központ megszűnt és amely a megmaradó központi belterülettel közvetlenül nem függ össze.

33.§. A belterületi határvonal megállapítása, módosítása és térképezése

- /1/ Az Országos Építésügyi Szabályzat a belterületi határvonal megállapítása ügyében akként rendelkezik, hogy a végleges ha-tárvonalat a város /község/ jóváhagyott általános rendezési terve állapítja meg. A rendezési tervek jóváhagyásáig az 1300/1949./II.12./Korm.számú rendelet 3.§-a alapján hozott, il-letőleg a 14/1955./III.3./M.T.számú rendelet 6.§-a szerint mó-dosított határozat az irányadó.
- /2/ A már megállapított határ módosításának /bővítésének, illető-leg szűkítésének/ akkor van helye, ha
- a meglévő belterülethez, illetőleg beépítésre szánt terület-hez közvetlenül csatlakozó terület beépítése válik szűke-sse;
 - a város /község/ külterületén, új bányatelep, ipartelep, gyógyhely, üdülöhely stb. alakul ki;
 - azt külön jogszabály vagy arra illetékes felsőbb hatóság rendeli el.
- /3/ A már megállapított belterület módosítása tekintetében az első fokú építésügyi hatóság illetékes. A módosításnál figyelembe kell venni a természet-, táj- és műemlékvédelmi követelménye-ket is.
- /4/ A belterületi határvonal térképi rögzítését a belterületi ha-tárvonalra vonatkozó határozatnak a felügyelőséghez való beér-keztétől számított 45 napon belül a felügyelőségnek kell végez-nie.
- /5/ A belterület elhatárolásáról készült jegyzőkönyvet a felügye-lőség becsátja a térképfelújítást végzők rendelkezésére. Ha a

belterületi határvonal bármely szempontból bizonytalan vagy vitás, ezt a felügyelőséghez jelenteni kell. Ilyen esetekben a kiküldött felügyelőségi dolgozónak a vállalati dolgozóval együtt kell működnie annak érdekében, hogy a belterületi határvonal bemérése és térképezése minden kétséget kizáró módon történhessék meg.

- /6/ Ha a belterületi határvonal a felujtandó térképen már ábrázolt földrészleti határvonalon halad és a vonal ellenőrzésére végzett mérések a megengedett eltérésen belül vannak, általában a határvonalat kitűzni nem kell.
- /7/ Ha a belterületi határvonal a felujtandó térképen már ábrázolt földrészleti határvonalon halad ugyan, de a természetben a vonal semmivel sincs megjelölve, a vonal főbb töréspontjait a természetben lehetőség kö- vagy betonoszloppal, de legalább is mintegy 10x10x70 cm-es földbevert fakaróval meg kell jelölni a műszaki tervben előírt rendelkezés szerint.
- /8/ Ha az ellenőrző méréseknél tapasztalt eltérések arra mutatnak, hogy a belterületi határvonal földrészleteket metsz át, a metszővonal töréspontjait lehetőség numerikus alappontokra be kell mérni és a változott belterületi határvonal-szakaszról a kataszteri térkép méretarányában megosztási vázrajzot, az érintett helyrajzszámú földrészletek helyrajzszám- és területváltozásáról változási jegyzéket kell készíteni; a határvonal főbb töréspontjainak kövel vagy betonoszloppal való állandósítását pedig el kell végezni. Ha a felügyelőség a megosztást már grafikusán elvégezte és átvezette, újabb bemérés és módosítás szükségtelen.
- /9/ A belterületi határvonalnak bármely szempontból való új bemérését 1:2000 méretarányú térkép esetében feltétlenül numerikus alappontok között kell végezni. 1:2880 méretarányú térképnél ellenőrzött grafikus alappontok közötti bemérés is megengedhető abban az esetben, ha más megoldás túlzottan költséges volna.

III. fejezet. Épületek, falak és kerítések

34.§. Épületek

- /1/ A külterületen egyedülálló állandójellegű épületeket - középületeket és magánépületeket /tanyákat, présházákat/ - alapterületükre tekintet nélkül, a földmérési térképen ábrázolni kell.
- /2/ Épületcsoportokban /majorok, nagyobb tanyák/ lévő épületek közül csak az állandó jellegű és 16 m²-nél nagyobb alapterületűeket kell ábrázolni.
- /3/ A felujtandó térképen meglévő épületek helyességének ellenőrzését a 3.§./3/ bekezdésében előírtak szerint kell végezni.
- /4/ Belterületnek nem minősülő külterületi települések jellegét, nagyságát /részletek és épületek száma/, térképi állapotát és bemérési módját a műszaki tervben fel kell tüntetni. A térképről hiányzó épületeket a műszaki tervben jóváhagyott módon kell bemérni.
- /5/ Az épületek lábazati falsíkjának a terepszinttel képezett metszésvonalát kell bemérni, illetve a földmérési térképen ábrázolni. A bemérésnél az épület falainak a falsíkba visszatérő és 1,0 m-t el nem érő ki- és beugrásait figyelmen kívül kell hagyni. Ha viszont az 1,0 m-nél kisebb ki- és beugrások ismétlődnek és együttesen elérik vagy meghaladják az 1,0 m-t, akkor kiegyenlítő vonalukat kell bemérni. A falsíkba vissza nem térő ki- és beugrásokat csak akkor kell figyelembe venni, ha méretük az 1,0 m-t meghaladja. A ki- és beugrások fokozatos előfordulása esetén kiegyenlítő vonalukat csak akkor kell bemérni, ha együttesen meghaladják az 1,0 m-t. A /14/ bekezdésben leírt épületeknél a ki- és beugrásokat figyelmen kívül kell hagyni.
- /6/ Ha a felujtandó térkép 1:2000 méretarányú, akkor a hiányzó épületeket numerikus vagy esetleg ellenőrzött grafikus alappontok között létesített mérési vonalhálózatról kell bemérni.
- /7/ Ha a felujtandó térkép 1:2880 méretarányú, akkor elegendő a hiányzó épületek bemérése ellenőrzött grafikus alappontok között.
- /8/ Majoroknál a bemérést a felujtandó térképen meglévő épületek

ellenőrzésével kell kezdeni, majd az így azonosított pontok között kell az új épületek bemérését elvégezni, annak érdekében, hogy a major régi és új épületei között az összhang meglegyen.

- /9/ Rendszertelenül épült tanyaépületeket és présházakat táblahatárvonalokról vagy esetleg még meglévő mezsgyevonalokról is be lehet mérni.
- /10/ A térkép méretarányára közelítőleg transzformált vagy nagyított légifényképanyagról az épületek egyértelműen azonosítható sarokpontjait szerkesztéssel lehet átvinni, a többi sarokpont megállapítását az épületek körülmérésével kell elvégezni.
- /11/ A külterületi ipartelepek és gépállomások épületeit nem, hanem csak az ipartelep és gépállomás elhatároló /vagy kisajátítási/ határvonalát kell bemérni.
- /12/ A középületek rendeltetését, a majorok közismert nevét a térképre fel kell írni a megírási minta szerint.
- /13/ A 16 m²-nél nagyobb alapterületű épületeket a térképen mérethelyesen, az ennél kisebbeket a kirajzolási minta szerint kell ábrázolni.
- /14/ A táblahatárvonalokról, mezsgyékről bemért, illetve légifényképről átvett épületeket a kirajzolási minta szerint a többi épületektől megkülönböztető jellel - átlóval - kell ellátni.
- /15/ Rombadőlt épületeket és részben lebontott házakat, ha jelenleg lakott részük nincs, a térképen nem ábrázolunk.

35.§. Falak, kerítések, támfalak

- /1/ Falat, kerítést, támfalat, ha az táblahatár vagy alrészlet határa, akkor mint táblahatárt vagy alrészlet-határt kell bemérni és ábrázolni.
- /2/ A földék terraszos művelésénél a terraszok elhatárolására épített támfalakat sem kell bemérni és ábrázolni.

IV. fejezet. Katonai területek, állami erdőgazdaságok kezelésében lévő területek

36.§. Katonai területek, katonai létesítmények

- /1/ A külterületen lévő katonai létesítmények /laktanyák, repülőterek stb./ által elfoglalt területeknek csak a határvonalát kell bemérni és a térképen ábrázolni. A terület rendeltetését a térképre felírni nem szabad.
- /2/ A katonai területek határvonalán belül semmilyen épületet vagy építményt feltüntetni nem szabad. Ha a felujtandó térképen a katonai terület egyes épületei már ábrázolva vannak, azokat a földmérési térképre átvinni nem szabad.
- /3/ Földalatti óvóhelyeket /bunkereket/ és futóárkokat sem bemérni, sem ábrázolni nem szabad.
- /4/ A katonai területen belül lévő háromszögelési pontokat nem szabad a térképen feltüntetni.
- /5/ Az olyan területeket, amelyeknek művelését honvédelmi érdekből megtiltották, külön táblaszámmal kell ellátni és a terület tényleges művelési ágát fel kell tüntetni.

37.§. Állami erdőgazdaságok kezelésében lévő területek

- /1/ Az állami erdőgazdaságok kezelésében /54/1960/XI.27./Korm.sz. rendelet/ lévő területeknek 1:10 000 méretarányú üzemi térképek készítése céljára történő felmérése és azok alaptérképein - az 1:2880 illetve 1:2000 méretarányú kataszteri térképeink másolatain /rendszerint könyvmatos példányain/ - való térképezése a területileg illetékes erdőrendezőség feladata.
- /2/ Az állami erdőgazdaságok kezelésében lévő terület határvonalát az erdőrendezőség által készített alaptérképekről a 3.§. /3/ bekezdésében leírt ellenőrzés után át kell venni. Elsősorban az állami erdők határvonalának jellemző /főbb/ töréspontjait kell ellenőrizni. E pontok esetleges helyesbitése után, ezek közé kell a határvonal egyéb töréspontjait és a határvonalra dülő táblahatárt képező létesítményeket és tereptárgyakat az

erdőrendezőség munkarészei alapján beilleszteni. Az állami erdőgazdaság kezelésében lévő terület határvonalának kell tekinteni minden olyan kisajátítási határvonalat is, amely egyébként összefüggő erdőterületet átszelő közutat, vasutat, osztornát, kisajátított távvezeték határol el. Ugyancsak ilyenek az erdő területén átfolyó vízfolyások, erdőn átmenő közlekedési utak és az erdőbe ékelt magán-, vagy személytulajdonban lévő területek elhatároló vonalai is.

- /3/ A /2/ bekezdésben felsorolt határvonalak táblahatárok. Ezeken felül más vonalat csak az esetben kell táblahatárvonalnak tekinteni, ha egy-egy tábla három térképszelvényen túl terjedne. Ekkor a táblaterületet erdei vasút, belső szállításra szolgáló út, vagy nyiladék valamelyik határvonalával is le lehet zárni.
- /4/ Az állami erdőgazdaság kezelésében lévő terület határvonalán belüli művelési ág határokat, táblahatárt nem képező létesítményeket és tereptárgyakat /épületeket, hidakat, belső szállításra szolgáló utakat, nyiladékokat, forrásokat, kisebb vízfolyásokat, ki nem sajátított távvezetéseket stb./ bemérni nem kell, hanem ezeket további ellenőrzés nélkül kell átvenni az erdőrendezőség munkarészeiből. E területeken a táblaszámozás, alrészletbetűzés és a művelési ágak jelölése szempontjából a jelen utasítás előírásai szerint kell eljárni.
- /5/ Azokon a területeken, ahol az erdőrendezőségek még nem végeztek el felmérési és térképezési munkákat, illetve az eddigi közelítő pontosságú felmérés helyett új - pontosabb - felvett szándékoznak készíteni, térképfelújításkor csak az államerdészeti határvonalát kell bemérni, az azon belüli területet üresen kell hagyni.

V. fejezet. Utak, vasutak és tartozékaik

38.§. Utak

- /1/ Az utakat a helyszíni ellenőrzés, bemérés, légifényképről való átvétel, térképezés és ábrázolás szempontjából a következőképpen csoportosítjuk:
- kisajátított közutak /törzskönyvezettek és nem törzskönyvezettek/,

- ki nem sajátított közutak,
 - közhasználatu dűlőutak,
 - mezőgazdasági nagyüzemek belső szállítási céljait szolgáló /az üzemben belül maradó/ utak,
 - tanyai bejáró utak.
- /2/ A felújítandó térképen feltüntetett kisajátított közutaknál az ívek elején és végén ellenőrizni kell, nem történt-e olyan utaszélesítés, utkorrekció vagy pótkisajátítás, amely még a térképen átvezetve nincs. Ezeket numerikus vagy kellően ellenőrzött grafikus alappontok között be kell mérni.
 - /3/ Ha a közut törzskönyvezése már megtörtént, a törzskönyvi adatokat a felügyelőség útján a KPM illetékes közúti igazgatóságtól be kell kérni a térképfelújítási munkálatoknál való felhasználás végett.
 - /4/ Olyan közutak esetében, ahol a kisajátítás /törzskönyvezés/ még nem történt meg, a felmérést a tényleges állapot szerint kell végrehajtani a jelen §. /8/ bekezdésében előírtak szerint.
 - /5/ Közutaknál fel kell tüntetni a kisajátítási határvonalat, továbbá az utkorona két szélét.
 - /6/ Ki nem sajátított és a felújítandó térképen fel nem tüntetett közutaknál az árok külső szélétől, bevágásnál a részű szélétől, töltésnél a töltés lábától mért 1 m széles területsávot az uthoz tartozónak kell bemérni. Ha valamilyen fontos ok ezt indokolja és az utfenntartás érdekei megengedik, e területsáv szélessége 0,5 m-ig eszökkenhet.
 - /7/ A térképen a közutakkal kapcsolatosan minden bemért vonalat teljes vonallal kell kihuzni. A közut területéhez tartozó szélső vonalak közötti területsávokat kapcsoló jelekkel kell összekapcsolni jelezve, hogy táblaszámozás szempontjából összertartoznak. Külterületen a táblaszámozás szempontjai miatt a közutakat úgy kell lezárni, hogy minél hosszabb szakaszon, de legfeljebb három térképszelvényen át, egy-egy táblaszámozatot kapjanak. A közhasználatu dűlőutakat a közutakkal való keresztezésüknél le kell zárni és a lezárt részeket táblaszámokkal el kell látni.

- /8/ A térképről hiányzó olyan közhasználatu dűlőutak széleit, amelyek a természetben állandó módon megjelölve nincsenek, a tényleges állapot szerint kell bemérni, de az egyenes tengelyű közhasználatu dűlőutak jelentéktelen és időnként vagy helyenként változó görbületeit, továbbá az "elazántásokat" figyelmen kívül kell hagyni. Általában, ha a felujítandó térképen megtalálható dűlőut tengelyében lényeges eltolódás nem történt, azt eredeti helyén és szélességében meg kell hagyni, illetve a felujítandó térképről át kell venni.
- /9/ A közhasználatu dűlőutak és a mezőgazdasági nagyüzemek belső szállítási céljait szolgáló utak szélességét, ha ezek az utak a felujítandó térképen még nem szerepelnek, páros számú kerek /pl. 4, 6, 8/ m értékben kell megállapítani.
- /10/ A mezőgazdasági nagyüzemi belső szállítási célokat szolgáló /üzemen belül maradó/ utakat légifényképanyagról lehet átvenni a harmadrendű vonalakra előírt módon.
- /11/ A tanyai bejáró utakat /ezek általában helyüket változtatják/ művelés alól kivett területként /alrészletként/ kell kezelni.
- /12/ A községi tanácsal kell megtárgyalni és jegyzőkönyvileg rögzíteni kell minden olyan ut kérdését, amely a felujítandó térképen vagy annak melléktérképein szerepel, de a természetben jelenleg nem található.

39.§. Vasutak

- /1/ Közforgalmi vasutaknál a földmérési térképen a kisajátítási határpontokon és határvonalon felül a vágány/ok/ tengelyvonalát/ait/ is ábrázolni kell.
- /2/ Ha a kisajátított vasutvonal a felujítandó térképen már fel van tüntetve a 3.§./3/ bekezdésében leírt eljárásom tulmenően ellenőrzésképpen az ívek elején és végén a kisajátítási határpontokat össze kell mérni. Változás esetén a határpontokat numerikus alappontok közötti ortogonális koordináta-mérés alapján kell térképezni.
- /3/ A kataszteri térképen még fel nem tüntetett vasutvonalakat az ellenőrzött kisajátítási terv adatai alapján kell térképezni, illetve - ha ez nem lehetséges - a tényleges állapot szerint

numerikus alappontok között kell bemérni. A kisajátítási munkáriszereket az illetékes vasuti igazgatóságtól a felügyelőség útján be kell szerezni. Az újonnan kiszámított vasuti területeket a központi telekkönyv területi adataival egyeztetni nem kell.

- /4/ A nem közforgalmi - mezőgazdasági, ipari, katonai és egyéb kis - vasutak tengelyét és a pályatestként szolgáló terület határvonalait be kell mérni. Pályatesten a vasut melletti árok külső szélétől, töltésben a töltés lábától, bevágásban a részü külső szélétől mért 1 m-es sávon belüli területet kell érteni. Ha a pályatest mentén árok, részü vagy töltés nincs, a pályatest ábrázolása állandó szélességgel is történhet.
- /5/ Térképi ábrázolás és táblaszámozás szempontjából a közutaknál leírt szempontok szerint kell eljárni.
- /6/ Pályaudvarok, megálló és kitérők esetében is csak az átmenő fővágány/ok/ tengelyét kell ábrázolni.
- /7/ Művelési ág szempontjából: a kisajátítási határvonalon belüli teljes terület általában művelés alól kivett terület, kivéve azokat a ténylegesen művelt területeket, amelyek a területi szabványt elérik vagy meghaladják.

40.§. Utak és vasutak tartozékai

- /1/ Mind a közutaknál, mind a vasutaknál be kell mérni a 0,5 m-nél szélesebb átereszeket, hidakat, vasuti átjárókat, alul- és felüljárókat, alagutakat. Alagutaknál és boltozott aluljáróknál a boltívek és támfalak vízszintes vetületét kell bemérni, hidaknál, alul- és felüljáróknál pedig ezek elejét, végét és szélességét.
- /2/ A vasuti területeken lévő összes állandó jellegű üzemi- és lakóépületet - alapterületre való tekintet nélkül - ábrázolni kell.

VI. fejezet. Folyó- és álló-vizek, szigetek.
vizügyi létesítmények

41.§. Folyó- és álló-vizek /kutak, foglalt
források, patakok, folyók, tavak/

- /1/ A tanyákhoz és prэшázakhoz tartozó kutak kivételével minden kutat be kell mérni, illetve ábrázolni kell.
- /2/ Nyílt kutaknál a nyílás középpontját, zárt kutaknál az elzáró felépítmény középpontját kell bemérni. Felépítmény nélküli zárt kutaknál a vízvezető cső helyét kell bemérni a föld felszínén. Gémes kutaknál is a kutnyílás középpontját kell bemérni. Ha a kutgémét tájékoztatásra akarjuk felhasználni, akkor a gémet is be kell mérni.
- /3/ A foglalt forrásokat a víz felszínre törésének helyén kell bemérni, közismert nevüket a térképen fel kell tüntetni.
- /4/ Patakok, folyók, tavak ki nem épített partvonalát ellenőrizni kell, mint harmadrendű vonalat; ha az eltérés a hibahatáron alul van, a régi partvonalat a kataszteri térképről kell átvenni, ha ezen felül van, be kell mérni. Partvonalon azt a vonalat kell érteni, amely a kavicsos, homokos területet elválasztja az állandó növényzettel borított, illetve mezőgazdaságilag művelt területtől.
- /5/ A kiépített partvonalak másodrendű vonalak.
- /6/ Patakok, folyók és tavak partvédő műveit, a medert elzáró gátakat és hidakat a térképen ábrázolni kell.
- /7/ A hidak által fedett mederterület a vízterülethez tartozik. E szabály alól kivétel a kisajátított közut vagy vasút nyomvonalába eső híd, illetve a híd alatti vízmeder. Itt általában a kisajátított közuti vagy vasuti terület a vízmeder területét átszeli és megszakítja.

42.§. Szigetek

- /1/ A vízmederben lévő állandó növényzet nélküli homok- és kavicsátonyokat a térképen feltüntetni nem kell, a növényzettel borított szigetek partvonalát azonban igen.

- /2/ Ha e partvonalra végzett ellenőrző mérések azt mutatják, hogy a sziget partvonalai a harmadrendű vonalakra előírt hibahatáron belüli eltérést mutatnak, akkor a partvonalat a kataszteri térképről kell átvenni, ha ezen felül van, légifényképről is átvehető az előírt szerkesztési eljárással.

43.§. Vizügyi létesítmények

- /1/ A földművelésügyi miniszter 3/1958./Mg.É.2./FM. számú utasítása értelmében állami tulajdonba vett vizügyi létesítményeknek kell tekinteni a gátak, töltések, depóniák, csatornák és az ezek részére szabadon hagyandó területsávok által elfoglalt területeket abban az esetben is, ha azok még kisajátítva nincsenek.
- /2/ E területek elhatárolása az 1075/1957./IX.1./Korm.számú határozat 1. és 2. pontjában felsorolt vizügyi létesítmények esetében a területileg illetékes vizügyi igazgatóságnak, a határozat 3. pontjában felsoroltak esetében pedig az érdekeltek vizgazdálkodási társulatának - ennek megalakulásáig a községi tanácsnak - a feladata.
- /3/ A hiányzó elhatároló pontokat, illetve kisajátítási határvonalakat numerikus alappontok közé kell beilleszteni, illetve azok között kell bemérni.
- /4/ A víz állandó levezetésére alkalmatlan "száraz" árkok közül csak az 1,5 m-nél szélesebb, illetve 1,0 m-nél mélyebbeket kell a földmérési térképen ábrázolni.
- /5/ A víz levezetésére állandóan használt árkok és csatornák esetleges kisajátítási vonalain kívül az árkok és csatornák partvonalát is ábrázolni kell a földmérési térképen. A kiépített partvonalak másodrendű, a kiépítetlenek harmadrendű vonalak.
- /6/ Az árkok és a csatornák melletti töltéseket vagy depóniákat csak akkor kell külön ábrázolni, ha magasságuk az 1,5 m-t, teljes szélességük a 4,0 m-t meghaladja.
- /7/ Ha a csatorna partvonala, illetve a védgát vagy depónia lábvonala a kisajátítási határvonalhoz 1 m-nél közelebb esik, akkor csak ez utóbbit kell a térképen feltüntetni.
- /8/ A kisajátítási határvonalak közötti terület táblaszámot kap.

A szélső vonalak közötti területsávokat kapcsoló jelekkel kell összekapcsolni.

- /9/ Árkok és csatornák széleit, töltések és depóniák lábvonalaait a térképen folytonos vonallal kell kihuzni. Az árkok medrébe "árok", a töltések lábvonalaik közötti területre pedig "töltés" megjelölést kell írni. Nagyobb csatornánál annak közismert elnevezését /pl. Nagykálló csatorna/ a mederbe be kell írni.
- /10/ Rizstelepeknél csak az 5 m-nél szélesebb fő tápláló-és lecsapoló-csatornákat - folyási irányuk megjelölésével - kell ábrázolni. A csatornák kisebb öntözési berendezéseit és a csatornák közötti gátakat nem kell ábrázolni. A térképen a rizstelepeket mint szántó művelési ágba tartozó különleges kezelendő területeket "rizstelep" felirással külön kell feltüntetni.
- /11/ Az egyéb - hasonló módon - öntözött területekre a /10/ bekezdésben leírtak az irányadók.

VII. fejezet. Egyéb tereptárgyak és létesítmények

44.§. Földfeletti vezetékek /magasfeszültségű villany-, valamint víz-, gáz-, gőz- és olajvezetékek/ és drótkötélpályák

E létesítmények nyomvonalát kell a térképen ábrázolni az elsőrendű vonalak pontosságával, tartóoszlopaik közül csak az alapozottakat. Nem kell tehát ábrázolni a faoszlopokat, betonlábu faoszlopokat és az alapozás nélküli vasbetonoszlopokat.

45.§. Földalatti létesítmények és barlangok

- /1/ Nagyobb bányauzem esetén csak a bánya részére kisajátított terület elhatároló vonalát kell bemérni és a térképen ábrázolni. Ennek érdekében a felügyelőség útján felhasználásra be kell szerezni az illetékes bányahatóságoktól és vállalatoktól a kizárólagos és bemérési adatokat, illetve koordinátákat. A kisajátítási határvonalon belüli létesítményeket a térképen ábrázolni nem kell.
- /2/ A még ki nem sajátított területen lévő kisebb bányauzem esetén a bánya külszínén található egyedülálló létesítmények közül csak az épületeket, a külszíni fejtéseket és a meddőhányókat

kell ábrázolni függetlenül attól, hogy a létesítmény üzemben van-e. Külszíni fejtésnél a mező- vagy erdőgazdaságilag nem művelhető területet kell külön feltüntetni.

- /3/ Bányauzemek közismert nevét a térképre fel kell írni. Külszíni fejtéseknél a művelés alól kivett területre be kell írni a "külszíni fejtés" megjelölést. A bányauzemek területét - művelési ág szempontjából - a tényleges használatnak megfelelően kell figyelembe venni.
- /4/ Barlangoknál csak a kiépített be- és kijáratokat kell a térképen ábrázolni. Ki nem épített /kisebb/ barlangokat, továbbá a földalatti lakásokat és pincéket a térképen ábrázolni nem kell.

46.§. Emlékművek, szobrok, keresztek, temetők

- /1/ E tereptárgyak kerítésükkel együtt képeznek egy tereptárgyat. A 16 m²-nél nagyobb alapterületűeket kell mérethelyesen ábrázolni, a 16 m²-nél kisebbeket pedig a kirajzolási minta szerint. Az emlékmű vagy szobor nevét a térképre fel kell írni.
- /2/ A tájékozásra vagy grafikus alappontnak alkalmas kőkereszt középpontját a térképen ábrázolni kell.
- /3/ Műemlékké nyilvánított épület /építmény/ mellé 5 mm átmérőjű körben nagy M betűt kell feltüntetni.
- /4/ Temetőkben a templomot, kápolnát, lakóházat és a közhasználatu épületeket kell ábrázolni. A különálló szobrokat, emlékműveket és a temetőben lévő uthálózatot ábrázolni nem kell.

VIII. fejezet. Tanyák és egyéni földrészesletek

47.§. Tanyák, mezsgyék, szőlők és gyümölcsösök

- /1/ A földmérési térképen az egyénileg dolgozó, illetve termelőszövetkezeti tulajdonban vagy termelőszövetkezeti csoporttag, szakszövetkezeti csoporttag tulajdonában lévő tanyákat a földrendezéskor készült tanyajegyzék és táblarajz, illetve az ezeket helyettesítő munkarészekben megállapított területtel kell ábrázolni.
- /2/ Tekintettel arra, hogy a tanyaterületeket nem minden esetben szakértő földmérő tűzte ki, a tanyaterületek határpontjait a

legtöbb esetben nem állandósították, végül előfordul, hogy a tanyák területeit a tervezett és kitűzött állapottól eltérő módon használják, e területek jogi határvonalait a földmérési térképen "hosszan szaggatott" vonallal kell ábrázolni. E vonalakon túlmenően a művelési ág határvonalakat a természetnek megfelelően kell ábrázolni és kezelni.

- /3/ Az egyéni táblákban lévő földrészletek mezsgyevonalait csak - az egyéni táblákról pauszpapíron készült - melléktérképeken kell ábrázolni.
- /4/ Ez az ábrázolás általában az egyéni táblahatárok között a táblarajzon lévő kitűzési méretek alapján történik.
- /5/ Ha a táblahatárok kisebb mértékben megváltoztak, az egyéni földrészleteket a földrendezési munkarészekben szereplő egyéni területek figyelembevételével, a változott táblahatárok közé be kell tervezni.
- /6/ A táblahatárok nagyobb mérvű változása esetén az egyéni földrészleteket be kell mérni. Ezt az eljárást a műszaki tervben elő kell írni.
- /7/ Az egyéni táblákban a földrendezés óta bekövetkezett földrészlet-változásokat /Tsz.-ekbe való belépéseket, stb./ figyelembe kell venni.
- /8/ Az egyéni használatban maradt szőlők és gyümölcsösök határvonalait és területét a földrendezési munkarészekből kell átvenni oly módon, mint az az egyéni táblákban lévő földrészleteknél elő van írva.

Harmadik rész

A térképfelújítás munkáinak vizsgálata és átvétele

Az a vizsgálat, amelyet a munkát végző vállalat vagy a munkát végző felügyelőség /a továbbiakban: a munkát végző szerv/ végez: belső vizsgálat; amelyet a munkát átvevő felügyelőség, illetve a felügyelőség segítségére kirendelt Központi Adat- és Térképtári dolgozó végez: állami átvételi vizsgálat.

I. fejezet. Belső vizsgálat

48.§. Általános szempontok

- /1/ A belső vizsgálatot - lehetőleg munkaszakaszonként és a munka készítésének helyén - a munkaszakaszok sorrendjében kell végezni.
- /2/ A belső vizsgálat tényét a vizsgálónak minden megvizsgált munkarészen - csoportosított munkarészek esetén a borítólapon - aláírásával és keltezéssel kell igazolni.
- /3/ A belső vizsgálatok eredményét a "Vizsgálati jegyzőkönyv"-be kell bejegyezni. Be kell jegyezni a felfedett hibákat és hiányosságokat és azok helyesbítésére, illetve pótlására vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket a belső vizsgáló adott. A vizsgálati jegyzőkönyvben utalni kell a hibátlanak, illetve hibahatáron alulinak talált mérési eredményekre is.
- /4/ A vizsgáló által felfedett eltérések és hiányok kijavítását és pótlását végző dolgozó köteles tudomásulvételi záradékkal a vizsgálati jegyzőkönyv vonatkozó tételét aláírni. A vizsgáló pedig - az általa aláírt záradékkal - azt igazolja, hogy a javítást, pótlást felülvizsgálta. A javításokra vonatkozó bejegyzéseknél a dolgozó olyan választ adjon, amelyből megállapítható, hogy a hibát milyen módon, milyen munkarészen javította.
- /5/ A belső vizsgálat során készült szögmérési, hosszmérési, területszámítási stb. jegyzőkönyveket a vizsgálati jegyzőkönyvhöz csatolni kell. A vizsgálati méretekre vonatkozóan: - esetleg a D.9018., illetve a D.9019.r.sz. nyomtatványok felhasználásával - a vizsgálati jegyzőkönyvbe be kell jegyezni a természetben mért értékeket, alatta a térképi, illetve számított értékeket; a harmadik sorban a kettő különbségét kell feltüntetni.
- /6/ A belső vizsgálat során meg kell állapítani, hogy:
 - a/ a munkát a kivitelezési utasításban, illetve szerződésben előírtak szerint végezték-e,
 - b/ felhasználták-e a felügyelőség által rendelkezésre bocsátott valamennyi alapadatot,

- c/ az egyes munkarészek az előírt nyomtatványokon készültek-e,
 - d/ a munkarészek külső kiállítása és a térképi kirajzolások megfelelnek-e a jelen utasítás kirajzolási és megírási min-táiban foglaltaknak,
 - e/ a munkarészek tiszták, össze vannak-e fűzve, borítólapokkal el vannak-e látva, és tintával írták-e az irodában készült részeket.
- /7/ A belső vizsgálatnak olyannak kell lennie, hogy ellenőrzést ad-jon az egész munka minőségére; ki kell terjednie minden munka-szakaszra, lényeges munkarészre és minden térképlapra. A belső vizsgálat megbízható tájékoztatást is nyújtson a végzett munka minőségéről.

49.§. Irodai vizsgálat

- /1/ Községi határvonal: Meg kell győződni arról, hogy
- a/ a műszaki munkák a határváltozást elrendelő közigazgatási határozatnak, illetve a jelen utasítás 30.§-ában előírtak-nak megfelelően készültek-e,
 - b/ a megváltozott határvonalról elkészítették-e az érintett szomszédos község részére is a méretezett vázrajzot és vál-tonzási jegyzéket,
 - c/ a szomszédos megye határát is képező szakaszból elkészült-e a 31.§. /5/ bekezdésben előírt műanyaglaposik.
- /2/ Belterületi határvonal:
- a/ Meg kell győződni arról, hogy a belterület elhatároló vona-la a közigazgatási határozatnak megfelel-e.
 - b/ Ellenőrizni kell a belterület határvonalával metszett föld-részletekről készített megosztási vázrajzok és változási jegyzékek helyességét.
 - c/ A belterületről és a zártkertről a 18.§-ban előírt, földrész-letenként részletezett kimutatások helyesek-e.
- /3/ Alappontsűrítés általában: Meg kell vizsgálni, hogy
- a/ szükséges volt-e esetleg a kivitelezési utasítástól /szerző-déstől/ eltérő alappontsűrítés,
 - b/ az alappontok a koordináta-jegyzékben az előírt sorrendben vannak-e,

- c/ a koordináta-jegyzéket összeolvasták-e a számítási jegyző-könyvekkel,
 - d/ valamennyi külpontosan állandósított alappont számítását részletesen meg kell vizsgálni,
 - e/ meg kell vizsgálni, hogy a grafikus alappontokat kellőkép-pen ellenőrizték-e.
- /4/ V.r. háromszögelés: Meg kell vizsgálni, hogy a munka megfelel-e a 319/1960.ÁFTH számú utasításnak; különösen figyelemmel kell lenni arra, hogy
- a/ a régebbi fajeleket felhasználás előtt levetítették-e,
 - b/ a magaspontok levezetése a felujtandó külterületen megtör-tént-e,
 - c/ a meghatározási terv előírászerűen készült-e, jóváhagyása megtörtént-e,
 - d/ a pontok számozása helyes-e,
 - e/ a meghatározási terven az álláspontok lapszáma szerepel-e,
 - f/ az irányokat a meghatározási terv szerint mérték-e, nem használtak-e feleslegesen hosszú tájékozó irányokat,
 - g/ a szögmérési jegyzőkönyv lapszámozása helyes-e,
 - h/ az irányértékek középértékeinek képzése helyes-e, irányköz-pontosítások helyesek-e,
 - i/ a tájékozási szögek milyen értékkel térnek el a középtájé-kozási szögtől és a szögeltérések milyen vonalas eltérést okoznak,
 - j/ egy-egy műszerálláson belül a két távcsőállásban leolvasott irányértékek közötti különbség állandó-e.
Meg kell vizsgálni:
 - k/ a zárt háromszögeket,
 - l/ az újonnan meghatározott pontok vonalas eltéréseit,
 - m/ külpontos mérésnél a központra mérték-e irányt,
 - n/ ellenőrizni kell, hogy a szögmérési jegyzőkönyv címlapján a műszer neve, gyári száma, leolvasó képessége, továbbá az észlelő neve fel van-e tüntetve,
 - o/ az észlelési jegyzőkönyv első oldalán készült-e tartalom-jegyzék.
- /5/ Sokszögelés: Meg kell vizsgálni, hogy a munka megfelel-e a 319/1960.ÁFTH sz. utasításnak; különösen figyelemmel kell lenni

arra, hogy

- a/ a mérőszalagok komparálása megtörtént-e,
- b/ több tájékozó irány esetén a középtájékozási szöggel számoltak-e,
- c/ a sokszögvonalak számozása helyes-e,
- d/ a sokszögelési kitűzési és számítási vázlat alakilag helyes-e,
- e/ az oda-visszamért oldalhosszak közötti eltérések a megengedett alatt vannak-e,
- f/ valamennyi szög- és hossz-záróhibát össze kell hasonlítani a megengedettel, a záróhiba elosztást meg kell vizsgálni.
- h/ Ellenőrizni kell, hogy az alapponthoz csak egyik végpontján csatlakozó sokszögvonalak törés- és tájékozó szögét kétszer mérték-e, és a számítást kétszer végezték-e.

/6/ Mérési jegyzet /manuálé/: Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ a mérési jegyzetlapok áttekintő vázlatán a keretvonalak ellenőrző mérései, a grafikus alappontok ellenőrző mérései piros és a vizsgálati vonalak /összemérések/ zöld színnel fel vannak-e tüntetve,
- b/ a mérési jegyzetlapoknak csak egyik oldalát használták-e,
- c/ a mérési jegyzetlapok F vagy H jelű ceruzával készültek-e és a ceruzavonalak tartósítva lettek-e,
- d/ a mérési jegyzetlapokon az alappontok számai, a szelvény-számok, a táblaszámok, a csatlakozó lapok számai, az alrészlet-betűk, a művelési ágak /a szántó is/, a vonalas létesítmények szélességi méretei, a mérési vonalak jelzései, a műveleti jelek /mérőleges, folytatólagossági jel, végméreti zárójel/, végül a keltezés, a bemérő és a térképező aláírása rajta vannak-e,
- e/ az ortogonális koordináta-méréssel bemért részletpontok ordinátája nem haladja-e meg a megengedettet,
- f/ A mérési jegyzetlapokat, a rajtuk feltüntetett adatoknak a mérési vázlatokon való teljes feldolgozása vizsgálatként a mért vonalak hosszának legalább 5 %-ában kell megvizsgálni.

/7/ Mérési vázlat: Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ a mérési vázlat az előírásoknak megfelelően készült-e,
- b/ a légifényképről átvett részek kék színnel vannak-e jelölve,

- c/ az alappontok számai piros színnel vannak-e felírva,
- d/ minden adatot tartalmaz-e, amely a mérési jegyzeten van,
- e/ a méretek nem állnak-e "fejen",
- f/ a műveleti jelek nem hiányoznak-e,
- g/ a csatlakozó szelvény-számokat tartalmazza-e,
- h/ a szerkesztő, a térképező és a mérési jegyzettel összehasonlító aláírása szerepel-e,
- i/ a mérési vázlaton a keretvonalak vastagabb, az alrészlet-határvonalak vékonyabb vonallal vannak-e kihuzva,
- j/ tahiméteres felvétel esetén a pontok számozása helyesen történt-e, és a pontok felől az álláspont felé huztak-e egy cm-nyi szaggatott vonalat.
- k/ A mérési vázlatot a mérési jegyzettel való összehasonlítás szempontjából a mérési jegyzetlapok újabb 5 %-ában kell megvizsgálni.

/8/ Térképezés az alaptérképen: Meg kell vizsgálni, hogy

- a/ az örkeresztek felrakása az "Örkereszt felrakó"-val, illetve a térképpapír méretváltozásának figyelembevételével szerkesztéssel történt-e,
- b/ az új vonalak kihuzása és a megszünteknek két kis ferde vonalkával való helyenkénti áthuzása a térképen eddig használt színektől eltérő színnel történt-e,
- c/ van-e utalás a címlapon arra, hogy a felújítás eredményének feltüntetését ki, mikor, milyen színnel, milyen térkép-szelvényeken végezte.
- d/ A tábla-határvonalak térképezését szurópróbaszerűen legalább a táblák 10 %-ában kell megvizsgálni.

Ellenőrizni kell

- e/ a területi szabványok betartását és az alrészlet betűk alkalmazásának helyességét,
- f/ a térképszelvények esetleg szükséges átszámozását,
- g/ és azt, hogy - határátesatolás vagy községyesítés esetén - a közös szelvények térképezése helyesen történt-e.

/9/ Műanyaglap: Meg kell vizsgálni,

- a/ a szelvénycsatlakozásokat valamennyi keretvonalra, táblaszámra és alrészlethatárra vonatkozóan /a vonalak csatlakozásánál a törés határa 0,3 mm/,

- b/ a teljes vonallal kihuzott vonalak tömörségét és vastagságát, hogy ez 0,20 mm-e, tehát a térkép alkalmas-e sokszorosításra,
- c/ az alrészletek határvonalainak kihuzását, hogy az 0,20 mm vastag, pontozott /azaz 0,5 mm hosszú szaggatott/ vonalakkal történt-e,
- d/ a táblaszámozást elvileg,
- e/ a művelési ág-jelzéseknek és kirajzolásoknak a kirajzolási és megírási minta szerinti megjelölését,
- f/ a címlapon a feliratok helyességét.
- g/ A belső vizsgálat során a műanyaglapon lévő térképet a táblaszámok és alrészlet-betűk helyességének ellenőrzésére össze kell olvasni a terület-jegyzékkel és egyuttal el kell végezni az alrészletek területének szemre való ellenőrzését is.
- h/ Meg kell győződni arról, hogy a műanyaglapon minden meglévő alappont fel van-e tüntetve.
- i/ A műanyaglapokra történt másolás pontosságát szurópróbaszerűen a keretvonalak 10 %-ában kell ellenőrizni.
- j/ Ellenőrizni kell még a következők meglétét, illetve helyességét:
 - a készítő aláírása,
 - szelvényszám,
 - csatlakozó szelvényszám,
 - községnév,
 - méretarány,
 - csatlakozó község neve,
 - csatlakozó megye neve,
 - szelvény-sarkokon nullkör,
 - a községi határjelek száma a határtól 10 mm-re legyen a szögfelezőben,
 - hármashatárjel betűzése,
 - a szelvénykereten az őrvonalak hossza 2, illetve 5 mm legyen,
 - a térképszelvény margója 5 cm legyen,
 - a kereten kívüli megírások és azok elhelyezése a kirajzolási és megírási minta szerint legyen.

- k/ Az első szelvényen lévő átnézeti vázlaton ellenőrizni kell az eltolt szelvények jelzését, a szelvény-számokat, a csatlakozó község - és megye - neveket.
- /10/ Területszámítás: Meg kell vizsgálni, hogy
- a/ az adott körülmények között a legcélszerűbb módszerrel végezték-e el a csoportok és a táblák területszámítását, illetve meghatározását,
 - b/ a változatlan fekete vonalak által határolt részek területeire ráállottak-e, és e területeket a 9011 illetve 9012 r.sz. nyomtatványon állították-e össze.
 - c/ Minden tábla területét poláris planiméterrel - egyszeri körüljárással - ellenőrizték-e.
 - d/ A táblák 10 %-át és azokat a táblákat, ahol az ellenőrzés nagyobb különbséget talál - lehetőleg a számításnál használt módszertől különböző módszerrel - meg kell vizsgálni.
 - e/ Ellenőrizni kell, hogy készült-e területszámítási vázlat.
 - f/ Ha a területszámítás nem a táblaszámok növekvő sorrendjében készült, ellenőrizni kell, hogy a területszámítási jegyzőkönyvről van-e tartalomjegyzék a táblaszámok növekvő sorrendjében.
 - g/ Ellenőrizni kell, hogy a területszámítási nyomtatványt előírás szerint használták-e.
 - h/ Numerikus területszámításánál minden pont koordinátáit a műanyaglapon léptékekkel kell ellenőrizni.
 - i/ A számítási csoport-területre állítás záróhibája a 17.§. /13/ bekezdésben szabályozott érték, ennek kiszámítását és a záróhiba elosztását ellenőrizni kell.
- /11/ Terület-jegyzék: Meg kell vizsgálni, hogy
- a/ a végösszege egyezik-e a község eddig nyilvántartott területével, illetve ha eltér, a részletes indoklás a terület-jegyzék zárlatában le van-e írva,
 - b/ végterméknek megfelelő módon készült-e,
 - c/ tartalmazza-e az alrészleteket is.
 - d/ Ellenőrizni kell a hold - hektár átszámítást.
- /12/ Egyéb munkarészek:
- a/ A műszaki leírás tartalmazza-e:

- a műszaki tervtől való eltérés indoklását,
- az alkalmazott módszerek rövid ismertetését,
- az egyes munkaszakaszokban résztvevő dolgozók nevét,
- a munkarészek összeolvasóinak nevét,
- az egyes előfordult különleges problémákat,
- az új munkarészek jobb megértéséhez szükséges tudnivalókat,
- az egyes munkaszakaszok kezdetét és befejezését,
- a község összterületének elszámolását - községhatár-változás esetén -,
- végül mindazt, ami a földmérési térkép későbbi műszaki nyilvántartási munkájához szükséges lehet.

- b/ Meg kell győződni arról, hogy küldtek-e jelentést a háromszögelési pontok állapotáról a Központi Adat- és Térképtárnak.
- c/ A főbb munkarészek összeegyeztetésének megtörténtéről készült záradékot az ebben résztvevők valamennyien aláírták-e.
- d/ Ellenőrizni kell a végleges adatok jegyzékében foglaltakat az eredeti összeállítás alapján.
- e/ Ellenőrizni kell, hogy a végleges adatok jegyzékéhez csatolták-e a 25.§. /4/ bekezdésben előírt vázlatot.

50.§. Helyszíni vizsgálat

/1/ Alappontsűrítés:

- a/ Az V.rendű háromszögeléssel meghatározott pontok koordinátáinak helyességéről a ponton végzett iránymérés tájékozással kell meggyőződni; ezt a vizsgálatot az újonnan meghatározott pontok legalább 10 %-ára el kell végezni.
- b/ A sokszögpontok ellenőrzését a pontoknak a természetben centiméteres, illetőleg századöles élességgel leolvasott és a koordinátákból kiszámított távolsága közötti különbség, valamint a megengedett eltérés összehasonlításával kell végezni, e célból a pontok 10 %-át kell megvizsgálni. A megengedett eltérést az "Utasítás a vízszintes alappont-hálózat földi eljárással végzendő sűrítéséről" c. utasítás 72.§. /8/ bekezdésben leírtak tartalmazzák.

/2/ Állandósítás:

- a/ Meg kell vizsgálni, hogy az állandósítások olyan helyen történtek-e, ahol a végleges pontjel fennmaradása biztosítottnak látszik.
- b/ A végleges pontjelek méreteiről, milyenségéről és a földalatti jelek elhelyezéséről az állandósított pontok 2 %-ánál, legfeljebb azonban 5 pontnál a végleges pontjelek feltárással kell meggyőződni.
- c/ A külpontosan állandósított alappontoknál, a koordináták számításának ellenőrzésén felül összeméréseket is kell végezni.

/3/ Táblahatárpontok:

A megváltozott táblahatárpontok vizsgálatára a táblák 10 %-ában kell összeméréseket végezni. A vizsgálati méreteket a mérési jegyzetek áttekintő vázlatán zöld színnel kell bejelölni, a vizsgálati jegyzőkönyvben pedig a természetben mért értékeket, alatta a térképi méreteket, a harmadik sorban a kettő különbségét kell feltüntetni.

/4/ Terepbejárás:

Egyes bemérési és térképezési hiányosságok felderítésére a terepet a műanyaglapokról készült 1:10 000 méretarányú fotokópiákkal be kell járni. Ennek során meg kell vizsgálni, hogy a jelen utasítás második részében leírt, a földmérési térképen ábrázolandó tereptárgyakra és vonalakra vonatkozó részletes rendelkezéseket betartották-e.

II. fejezet. Állami átvételi vizsgálat

51.§. Általános szempontok

- /1/ A belső vizsgálat befejezése után a munkarészeket az átvevő felügyelőséghez, illetve az általa megjelölt helyre kell szállítani állami átvételi vizsgálatra. A térképek postai szállítása csak bádogtokban történhet.
- /2/ Az állami átvételi vizsgálat a területileg illetékes felügyelőség feladata, a vizsgálat végrehajtásához azonban a felügyelőség segítségét kérhet a Központi Adat- és Térképtárból.

- /3/ Ha a térképfelújítási munka végrehajtására a jelen utasítás-tól eltérő rendelkezést adtak, meg kell vizsgálni, hogy ezeket a rendelkezéseket végrehajtották-e.
- /4/ Mindenek előtt a munkarészekbe való betekintéssel meg kell állapítani, hogy a munkarészek helyesen vannak-e csoportosítva, az összetartozó munkarészek össze vannak-e fűzve. Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgáló minden munkarészt és térképlapot megvizsgált-e és ennek megtörténtét aláírásával igazolta-e. Az e téren fennálló hiányt pótolni kell.
- /5/ Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgálat során feltárt hibákat a munkát végző dolgozók kijavították-e és a javítások helyesen történtek-e.
- /6/ Ha a munkarészekbe való betekintéssel megállapítást nyer, hogy a munkarészek valamelyike nem eredeti, hanem másolati /tisztázati/ példány, be kell kérni az eredetit, mert vizsgálni csak eredeti munkarészt szabad.
- /7/ Állami átvételi vizsgálatra akkor kell a munkát alkalmatlannak minősíteni, ha valamely munkafeladatot vagy lényeges munkarészt újból kell készíteni. Ez esetben az újból való elkészítés időtartamára az átvételi vizsgálatot fel kell függeszteni.
- /8/ Az átvételi vizsgálat mindazokra a munkaszakaszokra és munkarészekre kiterjed, amelyekre a belső vizsgálatnak ki kellett terjednie; a községi határvonal vizsgálatánál azonban ellenőrizni kell, hogy az pontosan egyezik-e a szomszédos község határvonalával, illetve eltérés esetén helyesen készítették-e az előírt munkarészeket.
- /9/ Az átvételi vizsgálatot a munkarészek beérkeztétől számított 15 napon belül meg kell kezdeni és általában a megkezdéstől számított 60 napon belül be kell fejezni.

52.§. Részletes vizsgálat

- /1/ A vizsgálati jegyzőkönyv gondos átnézése alapján meg kell állapítani, hogy a belső vizsgálat milyen munkaszakaszoknál milyen mélységig terjedt. Ha megállapítást nyer, hogy a belső vizsgálat lényeges munkaszakaszokra, munkarészekre vagy egyáltalán nem, vagy csak igen hiányosan terjedt ki, a munkát végző szer-

- vet a vizsgálati jegyzőkönyvben kell felaszólitani a belső vizsgálat záros határidőn belüli pótlására, illetőleg teljes végrehajtására.
- /2/ Az állami átvételi vizsgálatnál - szűrőpróbaszerűen - legalább ugyanolyan százalékban kell a munkarészeket és munkaszakaszokat irodailag és a helyszínen is megvizsgálni, mint a belső vizsgálatnál, de - mintegy 3/4-részben - más helyeken.
 - /3/ Ellenőrizni kell, hogy felhasználták-e és helyesen használták-e fel a rendelkezésre álló alapadatokat.
 - /4/ Olyan munkáknál, illetve munkarészeknél, amelyekre hibahatárok vannak előírva, meg kell állapítani, hogy a vizsgálat során észlelt eltérések hány százaléka van a hibahatáron alul és hány százaléka lépi azt túl. Ha a hibahatáron felüli eltérések a 10 %-ot meghaladják, meg kell vizsgálni, hogy nem módszerbeli, hiányos képzettségből származó, vagy műszerhibára visszavezethető hibákról van-e szó. Ha igen, ezt feltétlenül közölni kell a munkát végző szervvel. A hibákat, illetve azok kijavításának szükségességét gondosan mérlegelni kell abból a szempontból, hogy a gazdaságosság nem döntőbb-e, illetve a hibák olyan jellegűek-e, amelyeket érdemes kijavítani. Ha a felügyelőség úgy találja, hogy a műszaki szempont döntően fontos, illetve feltétlenül érvényesítendő, akkor a munkát ki kell javíttatni. Ha a javítás költsége nem arányos a javításból származó műszaki értékkel, a felügyelőség eltekinthet a hiba kijavíttatásától, a hibát azonban ez esetben is fel kell tüntetni a vizsgálati jegyzőkönyvben, megjegyezve, hogy ez esetben a hiba kijavítását nem szükséges elvégezni.
 - /5/ A kijavítható hibák kijavítása és a hiányok pótlása a munkát végző szerv kötelessége.
 - /6/ Az állami átvételi vizsgálatot, ha az átvételi felügyelőség szükségesnek tartja, a fentiekben előírtaknál mélyebben, részletesebben is végezheti.
 - /7/ Az állami átvételi vizsgálatot végző dolgozó a belső vizsgálati jegyzőkönyvet folytassa átvételi vizsgálati jegyzőkönyvként.

53.§. A részletes vizsgálat befejezése utáni teendők

- /1/ Ha az állami átvételi vizsgálat azt bizonyítja, hogy a munka végrehajtása, a munkarészek elkészítése hibás vagy hiányos, a munkarészeket - a hibáknak és hiányoknak a vizsgálati jegyzőkönyvben való tételes felsorolása mellett - kijavítás és hiánypótlás végett általában 10 000 holdnál kisebb községeknél másfél hónapi, nagyobb községeknél két hónapi határidővel a munkát végző szervnek vissza kell adni, vagy értesíteni, hogy a kijavítást és hiánypótlást a felügyelőség székhelyén mikor végezheti el. A vizsgáló ettől eltérő határidőt is megállapíthat, de ezt a zárójelentésben indokolnia kell.
- /2/ A végleges adatok jegyzékét az átvevő dolgozó 4 példányban kapja meg. Mivel a végleges adatok jegyzéke alapját képezi a végszámlának és az utókalkulációnak, az átvevő köteles anyagi és erkölcsi felelőssége tudatában e jegyzéket gondosan felülvizsgálni. A hibás adatokat piros tintával mind a 4 példányon helyesbíteni kell és el kell látni az átvevő felügyelőség pecsétjével, aláírással és keltezéssel. A 4 példányból egy az átvevő felügyelőségé, kettő a munkát végző szervé /melyből egyet a végszámlához kell csatolnia/, egy példányt pedig a zárójelentéssel együtt az ÁFTH geodéziai felügyeleti osztályához kell megküldeni. A végleges adatok jegyzékének összeállításához készült fogalmazványt is át kell adni az átvevő dolgozónak.
- /3/ A munkarészek közül a koordináta-jegyzéket, a földmérési térkép címlapját és a területjegyzéket a következő záradékkal, kelettel és aláírással kell ellátni: "Megvizsgáltuk és műszaki szempontból átvehetőnek találtuk". A záradékot az átvevő felügyelőség pecsétjével is el kell látni. A műanyaglapon a pecsét helyett az átvevő felügyelőség nevét és címét kell a záradék alá írni.
- /4/ Az állami átvételi vizsgálatról részletes zárójelentést kell készíteni 5 példányban; egyet az átvevő felügyelőség, kettőt a munkát végző szerv, egyet az ÁFTH geodéziai felügyeleti osztálya és egyet az ÁFTH földnyilvántartási önálló osztálya részére. A munkát végző szerv az egyik példányát köteles a végszámlához csatolni. A zárójelentést akkor kell elkészíteni,

ha az átvevő vizsgáló meggyőződött arról, hogy valamennyi hibát kijavították és a hiányokat pótolták; ezzel a munka állami átvételét megtörténtnek kell tekinteni.

- /5/ A zárójelentésben ki kell térni az átvett munka általános minősítésére, a vonatkozó utasítások és rendelkezések betartására, esetleges hiányosságaira. Tartalmaznia kell az állami átvételi vizsgálat megkezdésének és befejezésének időpontját és más lényeges időpontokat. Ki kell térni még a végzett munkamennyiség tételes felsorolására, a térkép méretarányára, vetületére, a szelvények számára. Tehát a zárójelentés átfogó képet adjon a munkáról.

54.§. Földnyilvántartási szempontok

- /1/ Külön földnyilvántartási átvételi vizsgálat helyett a térképfelujítás adatainak - földnyilvántartási - vizsgálatát az osztálybasorozás keretében kell elvégezni.
- /2/ Az állami átvételi vizsgálatnál azonban - az erre a munkára kijelölt dolgozónak - az alábbi földnyilvántartási szempontokra is figyelemmel kell lennie:
 - a/ A területjegyzék zárlatára előírt elszámolás helyesen történt-e.
 - b/ A községi határváltozásról, illetve a belterületi és a zártkerti határmódosításról készített munkarészek átvezetésre alkalmasak-e.
 - c/ Helyesen történt-e a művelési ágak meghatározása, a legkisebb területi szabványok és az alrészleti betűk alkalmazása.
 - d/ Átszámolás esetén a területjegyzékben táblánként /földrészenként/ feltüntették-e a régi helyrajzi számokat.
 - e/ A földnyilvántartás részére átadandó munkarészek hiánytalanul elkészültek-e.
- /3/ A földnyilvántartás részére átadandó munkarészek a következők:
 - a/ A nyomdai uton történő sokszorozásig: a földmérési térkép 2 fénymásolata.
 - b/ Az egyéni táblákról készült melléktérkép 2 fénymásolata.
 - c/ Az új 1:10 000 méretarányú átnézeti vázlat 2 fénymásolata.
 - d/ A területjegyzék 1 példánya.
 - e/ A belterületi és a zártkerti terület-összeállítás 1 példánya,

ha a belterület és a zártkert földnyilvántartási rendezése még nem történt meg.

f/ A belterületi, zártkerti és a községi határváltozásról készült munkarészek 1-1 példánya.

- /4/ Azoknak a községeknek osztálybasorozását, amelyekben az állami átvétel megtörtént, a felügyelőség soron kívül köteles elvégezni.
- /5/ Az osztálybasorozás alkalmával a földmérési térkép és a területjegyzék tartalmával szemben álló, illetve attól eltérő megállapításokat - földnyilvántartási változási jegyzék nyomtatványon - "felmérendők jegyzéké"-be kell foglalni.
- /6/ A felmérendők jegyzékébe foglalt változásokat a felügyelőség köteles záros határidőn belül a munkarészekben átvezetni.
- /7/ A több példányban készülő munkarészek másolását, sokszorosítását a felmérendők jegyzékébe foglalt változások átvezetése után kell elvégezni.

55.§. A felügyelőség által készített munkák

A felügyelőség által készített külterületi térképfelújítási munkák belső vizsgálatát úgy kell kiegészíteni az átvételi vizsgálatnál előírtakkal, hogy a munkáknál külön átvételi vizsgálatra ne legyen szükség.

56.§. A munkarészek átvétele

- /1/ A megvizsgált munkarészeket a területileg illetékes felügyelőség veszi át.
- /2/ Az átvétel során meg kell állapítani, hogy a munkát végző szerv által készített átadás-átvételi jegyzékben oldal-, lap- és darabszám szerint felsorolt munkarészek hiánytalanul megvannak-e. Hiány esetén azok pótlására, illetve a hiány tisztázására a munkát végző szervet fel kell szólítani, vagy egyszerűbb esetben a jegyzékeken a szükséges módosításokat át kell vezetni. Ezután a jegyzéket az átvevő vizsgáló láttamozza.
- /3/ A jegyzékeket az átvevő felügyelőség aláírással és pecséttel hitelesíti, majd a másolati példányt meg kell küldeni a munkát végző szervnek, az eredeti példányt pedig a munkarészekhez kell

csatolni.

57.§. Hatálybaléptetés

Ez az utasítás 1962. január 1-én lép hatályba, egyidejűleg az alábbi ÁPTH utasítások, irányelvek, magyarázatok és kérdés-válaszok hatályukat veszítik:

- 113/1957/T.13./ A kataszteri térképhelyesbítés irányelvei.
- 113/1/1957/T.19./ I.számú magyarázat a kataszteri térképhelyesbítés irányelveihez.
- 113/2/1957/T.26./ Művelési ág határok kirajzolása.
- 113/3/1957/T.28./ Kérdés-válasz /térképlapok megírása, község-név felírása, kitűzési vázlatok, átnézeti vázlatok címei, táblaszámok, utcák, folyók, stb. elnevezése, méretarány, helyrajzszám megírása/.
- 113/4/1957/T.33./ Kérdés-válasz /csatornák bemérési módja, térképek felírása, mezővédő erdősávok/.
- 907/1957/T.39./ A 46/1957.Korm.számú rendelettel kapcsolatos kérdések.
- 223/1958/T.16./ II.számú magyarázat a kataszteri térképfelújítás irányelveihez.
- 216/1958/T.12./ A térképfelújítási munkálatok során egyeztetés helyett birtokvalósítási eljárás lefolytatása.
- 120/1957/T.19./ A kataszteri térképhelyesbítési munkálatok vizsgálatának irányelvei.
- 120/1/1957/T.31./ Kiegészítés a kataszteri térképhelyesbítési munkálatok vizsgálatának irányelveihez.
- 139/1957/T.38./ A kataszteri térképhelyesbítési munkálatok ellenőrzése és átadása-átvétele szabályai.
- 203/1958/T.4./ A kataszteri térképhelyesbítés végrehajtása során készítendő térképek.
- 204/1958/T.4./ A kataszteri térképhelyesbítési munka során készítendő mérési jegyzetek.
- 205/1958/T.5./ A térképhelyesbítési munkák állásáról havi jelentések beküldése.

- 134/1957/T.31./ A kataszteri térképhelyesbitési munkával kapcsolatos szerződéskötés.
224/1958/T.17./ A térképfelújítási munkák átvételére vonatkozó egyes rendelkezések módosítása.

Név- és tárgymutató

A, Á

adatgyűjtés 12, 13
alagút 47
alapadat /alapszámok/ 6, 13, 25, 31, 53, 63
alappontsűrítés 7, 8, 15, 54, 60
Alder hárfa 27
állami átvételi vizsgálat 52, 61, 62, 63, 64, 66
állami erdőgazdaság kezelésében lévő terület 14, 15, 33, 43
állami gazdasági helyszínelés 13
állandó jellegű épület 10, 24
állandó jellegű tereptárgy 5
állandósítás 8, 15, 30, 37, 40, 55, 61
alrészletbetűzés 20, 21, 44, 56, 57, 65
aluljáró 47
árok 10, 11, 45, 49, 50
áteresz 47
átjáró /vasúti/ 47
átmenő fővágány 47
átnézeti vázlat 15, 17, 30, 32
áttekintő vázlat 17
átvételi záradék 64

B

bánya 23, 38, 39, 50
barlang 51
belső szállításra szolgáló út 22, 44, 46
belső vizsgálat 52, 53, 54, 62, 63, 66
belterület 8, 14, 20, 28, 29, 32, 38, 54, 65, 66
belterület határvonala 9, 15, 28, 31, 33, 38, 39, 40, 54
bemérés 9, 13, 40, 41, 46, 50
bevágás 45
boltív /alagutnál, aluljárónál/ 47

Cs

csatorna 9, 10, 11, 13, 22, 34, 35, 44, 49, 50

D

depónia 49, 50

dijszámítást befolyásoló tényezők 13, 14

dűljegyzék 16

dűlnév 16, 29, 31

E,É

egyéni földrészletek 14, 15, 21, 52

egyéni használatban maradt szőlők és gyümölcsösök 52

egyéni táblák 14, 33, 52, 65

ellenőrző mérés 7, 10, 11, 12, 17, 27, 34, 40, 41, 43, 44, 49, 59

elsőrendű vonal 9, 10, 11, 12, 30

emlékmű 51

épület 10, 11, 15, 22, 24, 33, 41, 42, 44, 47, 50, 51

erdőgazdasági határvonal 9, 10, 19, 20, 44

erdőrendezősségi térkép 13, 43

eredeti munkarész 62

eredeti példány /kataszteri térkép-é/ 6, 14, 19

eszmei /községi/ határvonal 34, 36

F

fal 9, 33, 42

fasor 10, 11, 19

"fekete vonalak" átvétele 24, 59

felmérendők jegyzéke 66

felújított térkép 5, 30

felüljáró 47

foglalt forrás 48

folyó 10, 11, 14, 22, 34, 35, 36, 48

forrás 44, 48

fototérkép 9, 10, 17

földmérési térkép 6, 19, 24, 30, 32, 41, 49, 60, 61, 64, 65

földnyilvántartás 5, 28, 33, 65

Földnyilvántartási önálló osztály 64

földrendezősi munkarészek 6, 13, 20, 51, 52

földrészletek /egyéniek/ 29, 52

G,Gy

gát 48, 49

gémes kut 48

Geodéziai felügyeleti osztály 7, 64

gépállomás 23, 42

grafikus alappontok 9, 10, 11, 16, 17, 40, 41, 51, 55, 56

gyümölcsös /egyéni használatban/ 52

H

háromszögelési pontok 8, 9, 14, 15, 29, 43, 60

harmadrendű vonal 11, 12, 46, 48, 49

határrészlet /községi/ 34, 35, 37

helyzeti pontosság 12

helyesbítés 53

helyszínelés 6

hiányosságok 18, 32, 53, 61, 62, 66

hibahatár 10, 11, 12, 48, 63

hibák 32, 53, 62

hibátlan mérési eredmények 53

hid 44, 47, 48

homokzátény 48

hosszan szaggatott vonal 52

I,J

ipartelep 23, 38, 39, 42

iránysugár 9, 10, 11

javítás /hibák-é/ 53, 63

jelmagyarázat 15

K

kápolna 51
Kartográfiai Vállalat TŰK. 7
kataszteri térkép 5
katonai területek 9, 23, 33, 43
kavicsátony 48
kereszt 51
kerítés 9, 33, 42
kiszajátított nyomvonalas létesítmények 9, 35, 44, 45, 46, 49
kisvasút 23
kiterő 47
kőnyomatos példány /kataszteri térkép-é/ 6, 18, 19, 43
közbirtokosság 9, 10, 14
közhasználatú dűlőut 10, 11, 45, 46
Központi Adat- és Térképtár 6, 61
központi telekkönyv 47
községi határjel 34, 36, 37, 58
községi határrészlet 34, 35, 37
községi határvonal 9, 15, 20, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 54
községi összterület 14, 29, 30, 31, 60
közút 10, 13, 22, 34, 35, 44, 45
közületi terület 9
kut 48
külpontos állandósítás 8, 61
külszíni fejtés 50, 51
külterületi település 19, 41

L

legelő 14, 15, 19, 22, 34
legeltetési bizottság 9, 10
légifénykép 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 42, 44, 46, 49, 56
legkisebb területi szabvány 23, 24, 65
létesítmény 5, 13, 23, 24, 34, 43, 50, 51

M

major 19, 41, 42
másodrendű vonal 10, 11, 12, 48, 49
mederterület 34, 48
meddőhányó 50
megálló /vasuti/ 47
megyei határvonal 38, 54
melléktérkép 13, 29, 33, 46
mérési jegyzet 16, 17, 32, 56, 57
mérési vázlat 14, 16, 17, 18, 32, 56
méretarány 7, 14, 17, 18, 25, 26, 36, 40, 41, 42, 43, 58, 61, 65
méretváltozás 10, 11, 25, 26
mezőgazdasági nagyüzemi határvonal 5, 9, 10
mezővédő erdősáv 20
mezsgyevonal 42
módosított /községi/ határvonal 34, 35
műanyaglap /földmérési térkép/ 30, 32, 33, 34, 38, 57, 58, 61, 64
műemlék 39
műszaki leírás 31, 33, 59
műszaki nyilvántartás 5, 6, 33, 60
műszaki terv 12, 13, 16, 32, 41, 60
művelés alól kivett terület 12, 20, 21, 23, 24, 27, 29
művelési ág 12, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 24, 27, 29, 31, 43, 44, 47, 51, 58, 65
művelési jelek 18, 56, 57

N, Ny

negyedrendű vonal 12
numerikus alappontok 9, 10, 16, 40, 41, 46, 49
nyiladék 20, 44
nyilvántartási példány /kataszteri térkép-é/ 6, 14, 18, 19
nyomvonalas létesítmény 9, 13, 14, 16, 20, 24, 26, 27, 49, 50, 56

0, 0, 0

ordináta hossza 9, 10, 11, 18
optikai távolságmérés 9
országhatár 38
ortogonális koordinátamérés 9, 10, 11, 46
osztálybasorozás 65, 66
örkeresztek 19, 26, 38, 57
összeolvasás /főbb munkarészek-é/ 31, 60

P

pályatest 23
pályaudvar 23, 47
partvonal 10, 34, 35, 48, 49
patak 10, 11, 22, 34, 35, 48
poláris koordinátamérés 9, 10, 11
poláris planiméter 26, 27, 59
pontossági követelmények 6
pótlás /hiányosságok-é/ 53, 63, 64, 66
présház 11, 41, 42

R

rizstelep 22, 50

S, Sz

sokszögpontok 8, 9, 15, 55, 56, 60
sporttelep 10, 23
száraz árok 49
szemrevételezés 7
sziget 34, 48, 49
színezett vázlat 15
szobor 51
szőlő /egyéni használatban/ 52

T

táblahatár 5, 8, 15, 19, 20, 42, 43, 44, 57, 61
táblarajz 51, 52
táblásítási munkarészek 6
táblaszámozás 20, 21, 44, 45, 49, 56, 57, 58
táblaterület 21, 26, 27, 29, 30, 33
tahimetrikus felvétel 8, 18, 57
tájékozódás 7
tánfal 42, 47
tanya 11, 15, 21, 41, 42, 51
tanyába vezető út 12, 46
tartóoszlop /vezeték-é, drótkötélpálya-é/ 50
távvezeték 44
technológiai eljárások 13, 31
telekkönyvi nyilvántartás 5, 33
temető 10, 23, 51
templom 51
tengelyvonal /vasuti/ 46
terepbejárás 61
tereptárgy 5, 6, 13, 24, 43, 50, 51, 61
térképezés színe 19
térképi méretek 26, 27
térképpapír méretváltozása 10, 11, 25, 26
területi pontosság 12
területi szabvány 20, 23, 24, 47, 57
területi záróhiba 25, 27
területjegyzék 6, 28, 29, 30, 32, 59, 64, 65
területszámítás 13, 24, 26, 28, 32, 59
területszámítási csoportok /területszámítási vázlat/ 25, 27, 32, 59
tó 10, 11, 14, 22, 34, 48
töltés 22, 45, 49, 50
töréspont 6, 9, 12, 15, 25, 30, 36, 38, 40, 43
trigonometriai magasságmérés 8
tudomásulvételi záradék 53

1987-10-31

- 76 -

U, Ű

új bemérés 7, 40, 42
új felmérés 6, 14, 44
út 9, 34
üzemi út 11

V

vágány tengelyvonala 46
változás 5, 6, 18, 54
változási jegyzék 28, 32, 36, 38, 40, 54
változott határvonal 32, 54
vasút 9, 13, 23, 34, 44, 46
vázrajz 28, 32, 36, 37, 38, 40, 54
védgát 9, 49
védtöltés 22, 23
végleges adatok jegyzéke 33, 60, 64
véleményezés /műszaki terv-é/ 16
vizfolyás 48
vizügyi létesítmények 49
vizsgálati jegyzőkönyv 31, 33, 53, 61, 62, 63
vizsgálati méretek 17, 53
vizsgáló záradéka 53
vonal /kataszteri térképi/ 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 61
vonaltagság 19, 30, 37, 58

Z

zárójelentés 64, 65
zártkert 8, 10, 14, 20, 28, 29, 31, 32, 54, 65, 66
zárt kut 48
zátony 48

10 1
40 1 (9372 melléklet)

ÁLLAMI FÖLDMÉRÉSI ÉS TÉRKÉPÉSZETI HIVATAL

KIRAJZOLÁSI ÉS MEGÍRÁSI MINTÁK A KÜLTERÜLETI TÉRKÉPFELJÚJÍTÁSI
UTASÍTÁSHOZ.

- 1962 -

2008/1961.sz.

Tárgy: A felújított külterületi kataszteri térképekhez /földmérési térképekhez/ kirajzoló és megírási minták kiadása.

Kiadom e gyűjteményben foglalt kirajzoló és megírási mintákat. Ezeknek a mintáknak megfelelően kell kidolgozni az 1036/1959./XII.13./ Korm. számú határozat alapján végzett külterületi kataszteri térképfelújítási munkák során készített térképeket függetlenül attól, hogy a térképek 1:2000, vagy 1:2880 méretarányúak.

E kirajzoló és megírási minták megjelenésével egyidejűleg hatályon kívül helyezem a 46/223/1958. ÁFTH számú megírási és kirajzoló mintákat.

Budapest, 1961. december 9.

Kiadmány hitelül:
Bpest, 1961. december 12.

Zajzon Zoltán s.k.
főmérnök, osztályvezetőh.

ÁFTH, Budapest V., Guszev u.19.
Gyártási száma: 61/768.
Felelős kiadó: Dr. Takács Lajos
Készült: 1200 példányban

1. A felújított /föld-
mérési/ térkép cím-
lapja

GÖLLE

Somogy - megyei község

TÉRKEPE

Méretarány 1:2880.

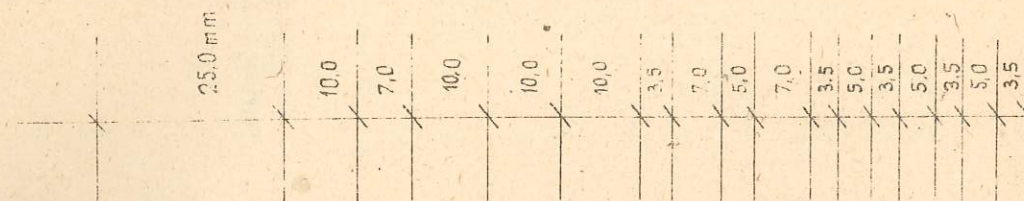
Stereografikus vetület

*Felmérés éve: 1908.

Felújítás éve: 1962.

A felújítást végezte:

a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat.

Megírások:

Térképlap száma

Község neve

Méretarány, és csatlakozó
szelvények száma

10.0 mm

TÁRNOK.

1: 2880

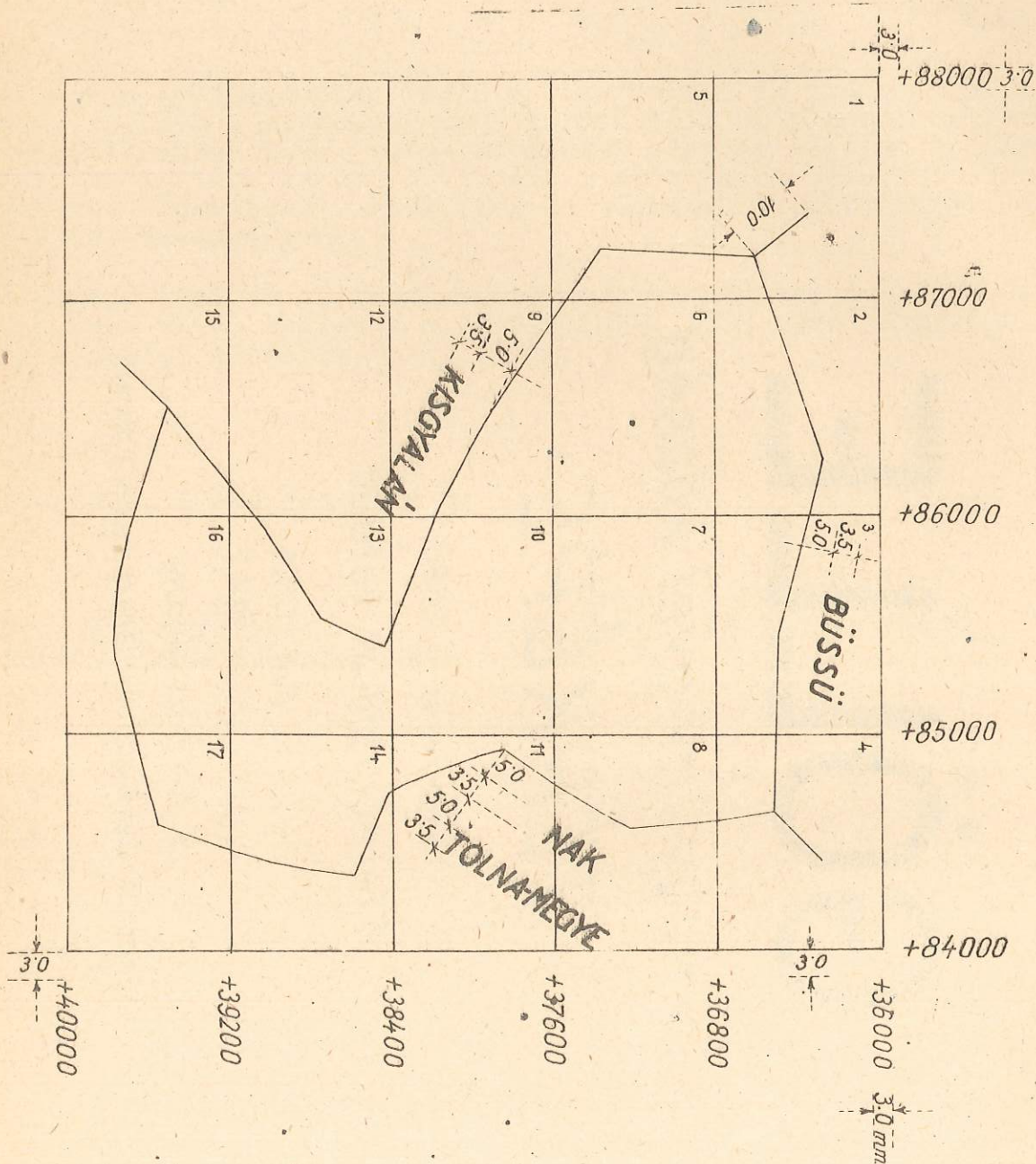
10

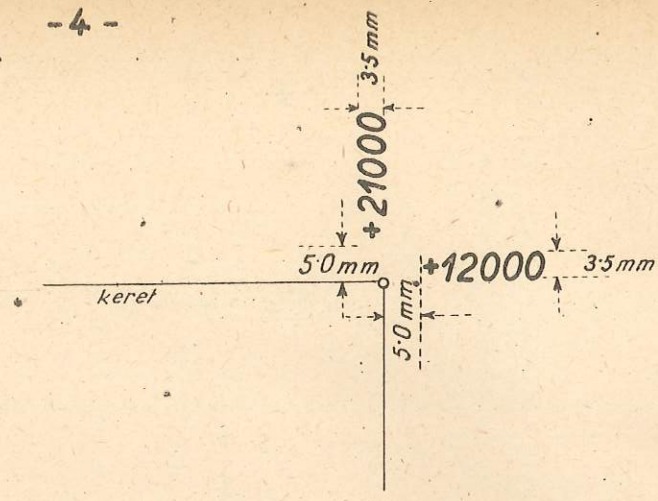
3.5mm
5.0mm
3.5mm
5.0mm

5.0 mm
3.5 mm

2.

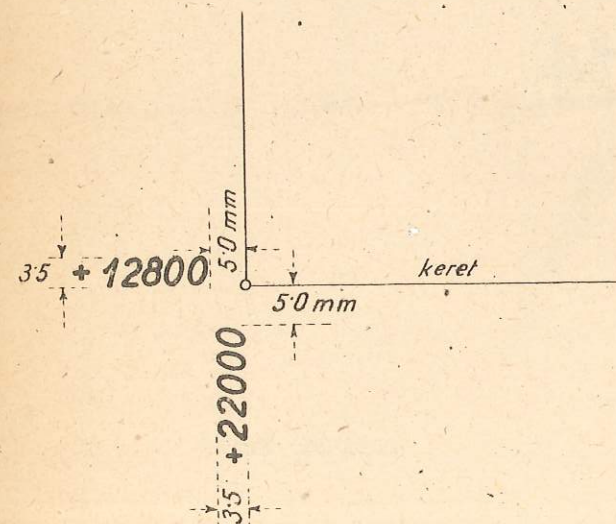
Átnezeti vezület
a térféldm
pon

6.

Szelvényvonal koordináták

7.

Szomszédos község, megye, illetve ország neve

8.

FÁCÁNOS

Dűlőnév

9.

014 0357

Táblaszámok

10.

058

Keskeny nyomvonalas létesítmény táblaszáma

11.

a b c d f g

Alrészletek betűjelzése

12.

Sánta major Guszev utca

Utcák, folyók, puszták, tanyai iskolák, vasúti megállók stb. neve

Alappontok és határpontok:

13.

△ MEDVEHÁT

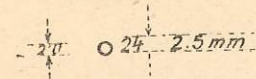
Felsőrendű háromszögelési pont

14.

○ 76

Negyedrendű háromszögelési pont

15.

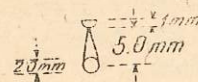
Ötödrendű háromszögelési pont

16.

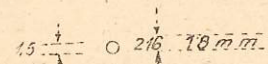
Ötödrendű háromszögelési pont - gyárkémény

17.

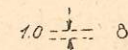
Ötödrendű háromszögelési pont - víztorony

18.

Sokszögpont

19.

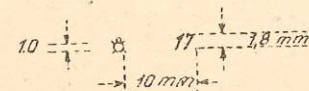
Egyéb bemért kő

20.

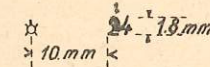
Egyéb bemért fakaró - faoszlop

21.

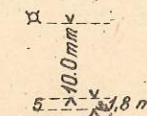
Határdomb kővel

2.

Határdomb faoszloppal

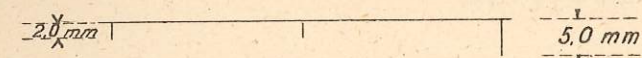
3.

Határdomb

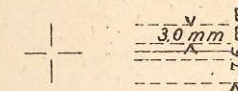
Határvonalak:

4.

Szelvénykeret

5.

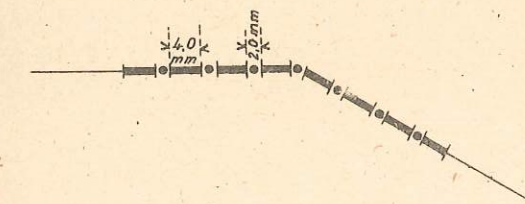

Órkereszt térképen

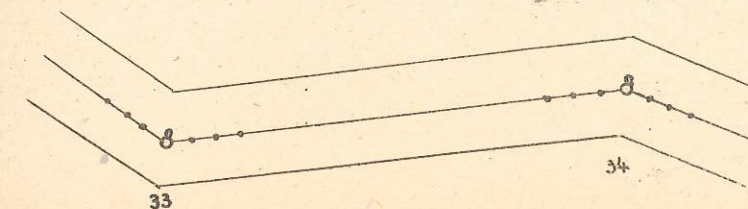
Órkereszt műanyaglapon v. pauszon

6.

Országhatár

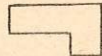
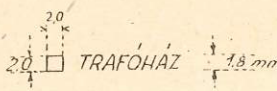
7.

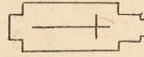
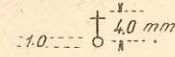
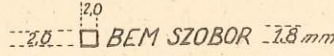

Községhatár határ-részletben

28. Földrészlet, illetve táblahatár
29. Alrészlethatár
/: 0,2 mm vastag, 0,5 mm szaggatott /pontosított/ vonal :/

Épületek:

30. Épület /bármilyen anyagból/ mérethelyes ábrázolással
31. Épület /bármilyen anyagból/ táblahatárvonalról, vagy mezsgyéről bemérve, illetve légifényképanyag-ról átvéve, mérethelyes ábrázolással
- 16 m²-nél kisebb épület közelítően alakhelyes, jelkulcsos ábrázolással:
32. négyzetalaprajzú építmény
33. téglalapalaprajzú építmény

34. köralaprajzú építmény
35. Templom, mérethelyes ábrázolással
36. Kápolna, 16 m²-nél kisebb alapterületű, jelkulcsos ábrázolással
37. Kereszt, képoszlop
38. Emlékmű vagy szobor
39. Barlang bejárat

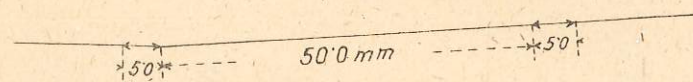
Nyomvonalas létesítmények:

40.

Földfeletti- villan-
távvezeték alapozot
oszlopokkal

41.

Távvezeték alapozott
oszlopok nélkül

42.

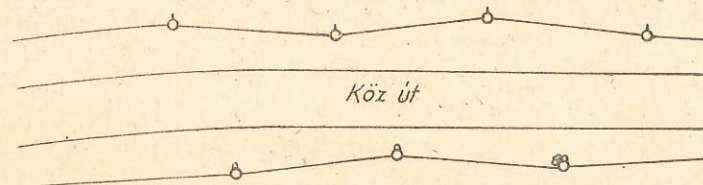
Földalatti víz-, gáz
olajvezeték

43.

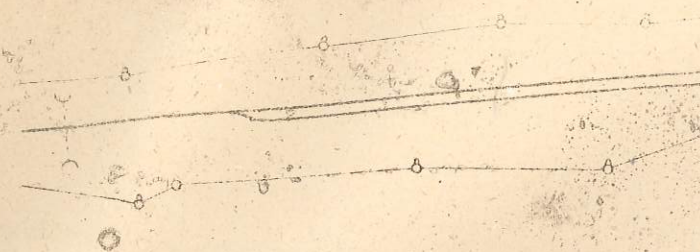
Drótkötélpálya

44.

Közút kisajátítási
határvonallal

45.

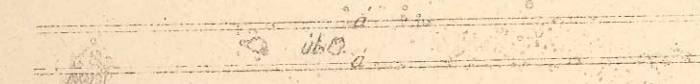
szűkítési határvonallal, 0,5 m-nél szélesebb csőle-
részrel

46.

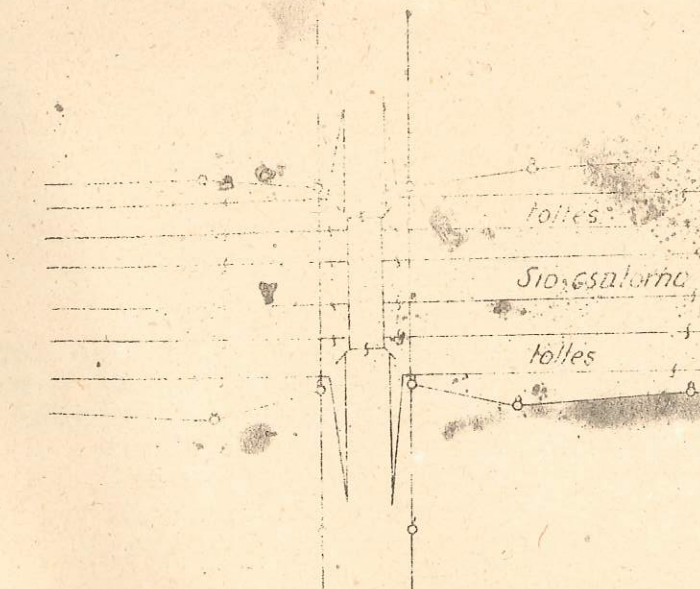
Belső szállítási célú
kat szolgáltató út

47.

Közhasználatú dőlőút
árkokkal

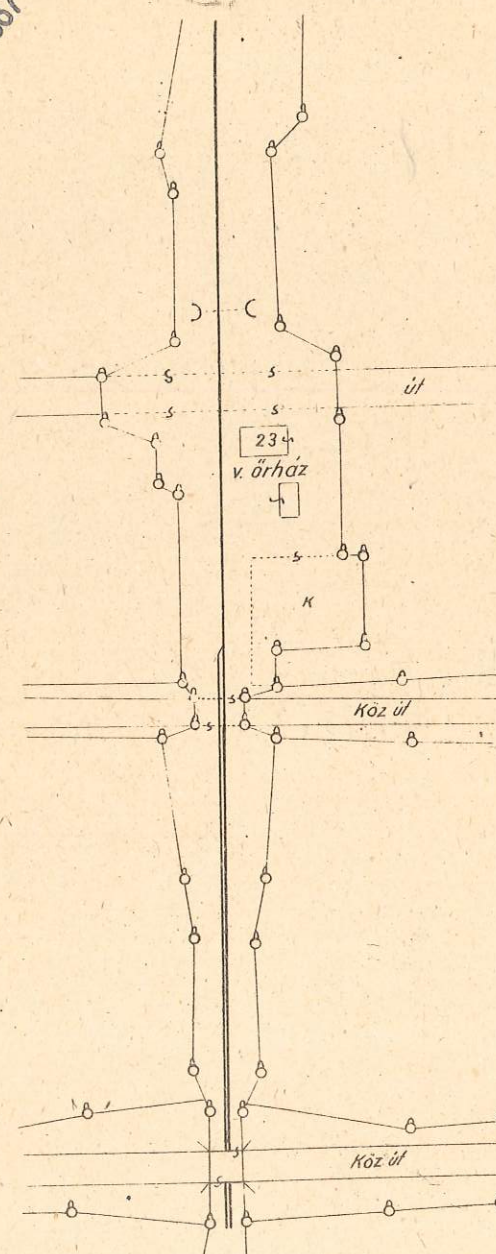
48.

röztől kisd, kisajátított csattal, töltéssel készült leve kisajátított csattorna felett

1987-10-31

Vasút:

Áteresz 49.

Átjáró 50.

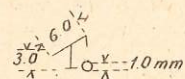
Órház 51.

Aluljáró 52.

Felüljáró 53.

Kutak:

54.

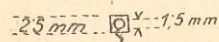
Gémeskút /a felújítandó térkép-
ről átvett gémeskútnál a null-
kör a kútgem alá kerüljön/

55.

Egyéb kút

56.

Foglalt forrás

